THE STANDARD BEARER

A Reformed Semi-Monthly Magazine

PUBLISHED BY THE REFORMED FREE PUBLISHING ASSOCIATION, GRAND RAPIDS, MICH.

Communications relative to subscription should be addressed to
R. SCHAAFSMA
524 Henry Ave., S. E.
Grand Rapids, Mich.

EDITORIAL STAFF
Editors—Rev. H. Hoeksema, Rev. G. M. Ophoff, Rev. Wm. Verhil, Rev. G. Vos
Associate Editors— Rev. A. Cammenga, Rev P. De Boer, Rev. M. Gritters, Rev. C. Hanko, Rev. B. Kok, Rev. G. Lubbers, Rev J. Vander Breggen, Rev. R. Veldman.

Communications relative to contents should be addressed to
REV. H. HOEKSEMA
1139 Franklin Street, S. E.,
Grand Rapids, Mich.

Vol. XIII, No. 4. Entered as second class mail matter at Grand Rapids, Mich. NOVEMBER 15, 1936 Subscription Price, $2.00

MEDITATION

The Answer

Let thy mercies come also unto me, O Lord, even thy salvation according to thy word. So shall I have wherewith to answer him that reproacheth me; for I trust in thy word.

Ps. 119:41, 42.

O, for the answer!

The answer to him that reproacheth me!

Always he is there, the reproacher, that bitter enemy of God and His Christ, wherever the people of are in the world and become manifest as of the party of the living God!

Relentlessly he pursues, with words more bitter than gall, sharper than the newly whetted sword, dealier than the poisonous arrow, the Christian pilgrim, the stranger-elect, begotten again unto a lively hope through the resurrection of Jesus Christ from the dead!

Insolently he mocks and scoffs, he sneers and jeers, he reviles and derides and gibes; he ridicules and fills with contempt and scorn him that has become a stranger in the earth, that has left his country and kin in order to seek the better country, that is the heavenly, the city that hath foundations, whose Builder and Artificer is God! A thousand words he has, this reproacher, this instrument of Diabolos, this embodiment and representative of the Slanderer and accuser of the brethren, wherewith to hurt and pierce the very heart of God's child in the world, as he walks in the light and eschews and condemns the unfruitful works of darkness. A spectacle he would present him, a worthless fellow he would picture him to be, a good-for-nothing fool, for whom there is no place in this world and who vainly hopes for the things that are seen and that never will be! Hear him sneer: Where is the hope of His coming? Do not all things remain as they were from the beginning? Where is now thy God? He trusteth in God! Let Him deliver him if He will have him! . . . .

O, for the answer!

For, mere approach does not satisfy the furious hatred of him that thus relentlessly pursues the Christian sojourner on his course through the world. Presenting him as a spectacle he attempts to make him such; declaring him to be nothing but an object of ridicule and derision he tries to realize his reproach; loudly proclaiming that the Christian has a thousand reasons why he should be ashamed to show his face, he at the same time would fill him with contempt; cruelly insisting that the follower of Christ is the most miserable of all men, he would fain make him an outcast. And he persecutes and oppresses, and he leaves for the faithful no room to stand, and he deprives him of his name and honor and reputation and position, and he casts him into prison and leads him down into death! . . . .

O, for an answer!

For, why should this vile reproacher always be on the heels of him that professes to be but a sojourner in a strange country?

Indeed, such he is and such he professes to be! He was separated from the world and unto God, from the darkness and unto the light, from sin unto righteousness, from death unto life, from earth unto heaven, from time unto eternity, from depths of misery unspeakable to heights of glory inconcievable, from darkness to hell unto the very light of God's countenance, from the shackles of Satan's bondage unto the glory of the liberty of the children of God. Separated he was, not by an act of hs own, neither through the choice of his will; not because of any works of righteousness which he had done nor for any personal worth that distinguished him from his fellows; but by the

sovereign will and grace of Him that called him out of darkness into His marvellous light. Separated he was before the world was, for a stranger-elect he is, by the act of Him, Who sovereignly designs vessels of honor and vessels of dishonor, and no man has the authority to say: what doest Thou? Separated he was in Christ Jesus, when He died on the accursed tree for his sin and was raised for his justification. And separated he was, when the marvellous grace of God united him with the risen Lord, implanted into him the seed of the resurrection-life which is not of this world, and called him out of country and kin to go to land which He would show him! . . . .

Thus he became a citizen of the New Jerusalem.

A stranger and sojourner in the world.

And this he professes in word and walk. For, he that complains in the psalm of him that reproacheth him, is not the double-hearted man that is unsteady in all his ways, that hides his light under a bushel and carefully avoids to bear the reproach of Christ in the world. On the contrary, it is the child of God, whose sincere desire it is to be undefiled in the way and to walk in the law of the Lord, to have respect unto all His commandments and to praise Him in uprightness of heart. Him the reproacher hates and scorns.

No different it is today.

The Christian pilgrim is a stranger in all his conversation. He refuses many things the world offers while his delight is in the things the world does not know; he will not assume one yoke with the ungodly in the fellowship and societies of the ungodly, while he rejoices in the fellowship of the saints; he condemns the unfruitfull works of darkness, even when they are done with a claim to righteousness, and confesses the name of his Lord.

He represents the cause of the Son of God in the world and fights the good fight.

His doctrine is of the living God! His confession is of the Most High! His walk is in Christ Jesus his Lord!

And therefore the reproacher hates him.

Because and in as far as the Christian becomes manifest as the party of the living God, Who is really GOD, he is derided and scorned.

The bitter words are directed against the Most High!

It is the reproach of Christ, of God that is upon the saints in the world.

And, therefore, there must be an answer!

O, for that answer!

I trust in Thy Word!

And therefore I must have an answer, *the* answer, *Thine* own answer to him that reproacheth me, Thee in me!

For, therein that I have trusted in Thy Word and still do confide in that Word, I truly represent Thee and Thy cause in the world; and it is the steadfast walk in this way of absolute reliance, that brought me this reproach; and therefore, I must have the answer! . . . .

To trust in the Word of God. . . . how terrible, how utterly impossible for mere, sinful man!

For, it signifies no less than that you risk it absolutely, wholly and only, to the extreme, with that Word of God! It meas that you renounce all things visible while you cling to the Invisible. It implies that you will lose your life that you may find it, that you renounce the world that you may become hier of it, that you take up the cross and confess that it is the way to the crown, that you follow the call of that Word even through utter darkness confident that it leads to the light, that you cast yourself down from the cliff into the bottomless ravine, trusting that invisible omnipotence will save you from destruction. . . .

Such it is to trust in the Word of God!

Was it not this unconditional confidence in the Word of God that was manifested by the Servant of Jehovah, when He descended to the infernal darknesses of death? How, then, could He so walk the way of suffering and grief? How could He humble Himself, empty Himself, even unto the death of the cross? How could He steadfastly set His face to Jerusalem, knowing that untold agony awaited Him there? How could He deliberately choose that bitter sorrow of the soul even unto death that pressed out of Him the bloody sweat in the garden of Gethsemane? And how could He freely descend into that depth of hell where only the awful cry could be uttered: My God, my God, why hast Thou forsaken me? Was it not, because He, the Word of God become flesh, left all, renounced all, risked all with the Word of his God? . . . .

And that Word of God to His Servant was. . . . the Word of the resurrection!

The glory that was set before Him!

And thus it is always!

Always the Word of God is the Word of the resurrection, through Jesus Christ our Lord. It is the Word of the Promise. It is the Word of justification in the midst of condemnation. It is the Word of light in the midst of darkness. It is the Word of life in the midst of death. It is the Word that calls you to renounce the things visible that you be heir of the things invisible, to renounce your righteousness that you may be righteous, to renounce your wisdom that you may be wise, to renounce the crown that you may

be crowned, to renounce glory and honor that you may be glorified, to renounce the earth that you may inherit it, to renounce your very life that you may live. . . .

The foolishness of the cross!

He that will lose his life shall save it!

And to trust in that Word means that you unconditionally risk it with your God only!

And when you do so risk all with the word of God, exactly because of it, you expose yourself to the reproach of the enemy. For, when you do fling yourself down from the precipice, and when you do forsake houses or brethren or sisters, or father or mother, or wife or children, or lands, or possessions, or honor and glory, or names and positions, for Christ's sake, and when you do lose your life, the reproacher jeers and casts into your teeth: Where is now your God?. . .

Thus it was supremely and uniquely with Christ.

Thus it was with the youthful author of psalm one hundred and nineteen.

It was the experience of all the saints of the old dispensation, that "had trial of cruel mockings and scourgings, of bonds and imprisonments, were stoned, were sawn asunder, tempted, slain with the sword, wandered about in sheepskins and goatskins, being destitute, afflicted, tormented, wandered in deserts, and in mountains, and in dens and caves of the earth". . . .

And why? . . . .

Because they trusted in the Word of God, the Word of the resurrection!

For, they "were tortured, not accepting deliverance, that they might obtain a better resurrection"!

But exactly because of this, because it is his trust in the Word of God, in the Word of the promise that exposes the Christian sojourner to the cruel mockery of the reproacher, his reproach is the reproach of Christ, of God!

And he must have an answer to him that reproacheth!

The answer of God!

O, for the answer!

The answer of the Word of God; and, therefore, the answer of faith!

The answer of the victor in the midst of defeat, with which we may face him that reproacheth us and say: Take my liberty, my life, my all, yet I rejoice! Condemn me, yet I am justified! Fill me with shame, yet I am glorified! Kill me, yet shall I live! I am more than victor through Him that loved me and even now, in my reproach, God is not ashamed to be called my God, for He hath prepared me a city! . . . .

But how shall we have that answer?

And how shall we give it to him that reproacheth us in the hour of the cross?

Again, only by the Word of God in which we trust. Hence, the prayer of the psalmist: Let Thy mercies come also unto me, O Lord, even Thy salvation according to Thy Word, so shall I answer him that reproacheth me!

Jehovah's mercies, and His salvation, and His Word are all one! For, His *mercy*, as a divine virtue in and by itself, is the unchangeable will of the Most High to be the Most Blessed in Himself. And His *mercy* in relation to the people of His love, chosen in Christ Jesus, is His eternal and unchangeable purpose and will and desire of His heart, to bless them as He is blessed, to make them partakers of His blessed covenant-life, to receive them into the blessed fellowship and friendship of His tabernacle, to make them see God face to face, and to make them heirs of all things in Christ Jesus their Lord. And His *mercies* are the concrete and several gifts that flow from this will and desires to make Him people blessed in the highest possible sense, mercies of redemption and justification, of forgiveness and adoption unto children; mercies also of actual deliverance, of regeneration and calling, of sanctification and life; mercies, finally, of the redemption of the body, of public justification before the eyes of all, even of him that now reproacheth us, of resurrection and eternal glory, when the tabernacle of God shall be with men. . . .

And that is salvation!

Thy mercies, even thy salvation!

Let them come unto me, O Lord!

O, in their final sense and realization they do not come to the saints until the day of Christ. Not here. For, if they did, there would be no occasion for the reproacher to scorn and mock and say: Where is now thy God in whom thou trustest? Here, according to the flesh, and judged in the light of things that are seen, we lie in the midst of death and are the most miserable of all men. But then, after the "moment", when the "twinkling of an eye" is past, the salvation of the Lord shall have come and be manifest. Then there shall be revealed the glory of Christ and we shall be manifest with him. Then there shall be revealed the glory of Christ and we shall be manifest in Him. Then there shall be adoption, namely the redemption of our body. . . .

And the prayer: "Let Thy mercies, even Thy salvation come unto me according unto Thy Word," ultimately tooks toward that glorious day of final and perfect deliverance.

In the last instance it is the prayer of the Spirit, of the Bride: Come, Lord Jesus, yea, come quickly!

Then also the sants shall have their answer, their

final, their eternal answer, God's own answer to them and through them, to him that reproacheth them now, and who then shall be in utter darkness: "God is faithful; and not in vain did we trust in His Word of the resurrection!"

Yet, evidently, even now the psalmist desires that answer! To the glory of God in Whose Word he puts his trust, and Who is not ashamed to be called his God, he desires to have wherewith to answer him that reproacheth him. He wants to glory in tribulation. He desires to utter the shout of victory in the midst of apparent defeat, of life in the midst of death. And, in order to be able to do this, he must have God's mercies and His salvation even now. They must come to him, and abide with him in all his reproach! . . . .

How? . . . .

In hope, through the Word of Promise!

For, hope is the personal assurance of things not seen as yet, the joy of eternal glory in anticipation!

Let, then, in that hope Thy mercies even Thy salvation come unto me!

And I shall answer him that reproacheth me!

H. H.

EDITORIALS

A Significant Concession

In *The Presbyterian Guardian* of Oct. 23, 1936 our attention was attracted to an editorial under the heading *Premillennialism*, in which the editor defended the position that a premillennialist could very well be admitted to the ministry of the newly-instituted Presbyterian Church of America.

I quote:

"The Premillennial view of the return of Christ is that our Lord will return before a thousand year period held to be mentioned in the Book of Revelation, that during that period He will reign upon this earth, and that after that period will come the final judgment.

"Many Christian people, believing in the full truthfulness of the Bible hold that Premillennial view.

"Other Christian people, believing wth equal firmness in the full truthfulness of the Bible, reject the Premillennial view and hold that our Lord's return will be followed immediately by the last judgment.

"Both these groups of Christian people accept with equal clearness and firmness the great doctrine of the personal and bodily return of Christ and reject with equal abhorrence the Modernist "spiritualizing" or explaining away of that doctrine.

"Both these groups of people are represented in the ministry and eldership of the Presbyterian Church of America. Have they both a right to be so represented?

"The answer to that question can be found only in the doctrinal declaration made by those who took part in our first General Assembly and prescribed for all those who may subsequently become ministers or elders or deacons.

"The first clause in the declaration Declares that 'the Scriptures of the Old and New Testaments are the Word of God, the only infallible rule of faith and practice'. There is obviously no difficulty about that. That clause obviously can be subscribed to both by Premillennialists and those who are opposed to the Premillennial view.

"The second clause declares that 'the Westminister Confession of Faith and Catechisms contain the system of doctrine taught in the Holy Scrptures'. Can both Premillennialists and those who are opposed to the Premillennial view subscribe to that second clause?

"We think the question should be answered in the affirmative. We think that both Premillennialists and those who are opposed to the Premillennial view may subscribe to that clause.

"It is true, the Westminister Confession of Faith and Catechisms teach not the Premillenial view but a view that is opposed to the Premillennial view. That is particularly plain in the Larger Catechism (Q. 87 and 88).

"But subscripton to the Westminister Standards in The Presbyterian Church of America is not to every word in those Standards, but only to the *system* of doctrine which the Standards contain."

In the same number of *The Presbyterian Guardian* we found a report of a resolution passed by the Philadelphia Presbytery at its meeting of Oct. 13th, to the effect that a Premillennialist may be recieved as a minister, elder or deacon in The Presbyterian Church of America.

It is not very clear, neither from the editorial nor from the Philadephia resolution, whether the reference is merely to the question of the "thousand years" and the Lord's return before or after the "thousand years" mentioned in Rev. 20, or to all that is implied in the Premillennial view. It seems to me that it is peremptory that this be clearly defined and expressed. As the matter now stands it appears to me that The Presbyteran Church of America made a significant concession and, at the very beginning of its course, opened rather wide the door to those that after all are not Presbyterian.

Perhaps, it may be granted that one could believe

in a literal reign of our Lord on the earth after His coming and before the final judgment, while he does not hold the other, more serious errors of the Premillennial system. But this is not *consistently* possible. And while the implied inconsistency might be found in some of the common members that are not versed in systematic theology, it is hardly conceivable that ministers of the Word could be so inconsistent as to believe in a Premillennial eschatology and a Calvinistic christology or ecclesiology.

And to be sure, the Premillennial *system* of doctrine cannot be harmonized with the Reformed system of the truth.

The Premillennialist is a dispensationalist.

And the dispensationalist cannot consistently believe in the essential identity of the old and new covenant, the unity of the Church throughout the ages, the Kingship of Christ in relation to the Church. And if a minister of the Word maintains these fundamental Reformed truths, he connot consistently hold the return of Christ to reign on the earth a thousand years, in Jerusalem and particularly as King of the Jews.

And, therefore, a Premillennialist cannot honestly subscribe to the Westminister Standards. For, these are rather explicit on the question of the unity of the Church and the Kingship of Christ over the Church.

In Chapter XXV of The Westminister Confession of Faith we read:

"I. The Catholic or universal Church, which is invisible, consists of the whole number of the elect, that have been, are, or shall be gathered into one, under Christ the head thereof; and is the spouse, the body, the fulness of him that filleth all in all.

"II. The visible Church, which is also catholic or universal under the gospel (not confined to one nation as before under the law) consists of all those, throughout the world, that profess the true religion, and of their children; and is the Kingdom of the Lord Jesus Christ, the house and family of God, out of which there is no ordinary possibility of salvation."

There can be no question that this passage from the Westminister plainly teaches the unity of the Church of all ages, both of the old and of the new dispensation. The Church comprises all the elect, of the past, the present and the future. In the old dispensation the Church was under the law, in the new dispensation she is under the Gospel, but it is the same Church. In the old dispensation the Church was confined to one nation for a time, in the new dispensation she is found among all nations, but there is no essential difference. The Jews and the Church are not two peoples but one.

And with equal clearness it is stated that Christ is the King, not of the Jews, but of the Church. The Confession does not make separation between the Jews as the Kingdom and the Church as the Body of Christ. On the contrary, it expressly identifies the two when it states that the Church is the Kingdom of Christ.

No consistent Premillennialist can subscribe to this article of the Westminister Confession.

And an inconsistent Premillennialist is an equally inconsistent Presbyterian.

And inconsistent Presbyterians certainly ought not to be recieved into the ministry of The Presbyterian Church of America.

By this concession The Presbyterian Church of America will, no doubt, increase its number of members and ministers.

But it also left the straight path of Presbyterian doctrine. In the direction of this step lies, though it may seem far distant at this moment, every error, even the return of modernism.

No Church can compromise on principles with immunity.

H. H.

HET VADERHUIS

Oord van vrede en liefde en reinheid,
Plaats van hemelweelde en lust,
Met uw vele, vele woon'gen
Huis des Vaders! Huis der rust!
O wat zoete melodieën
Ruischen als met vol accoord
Mijn verlangend harte tegen
Uit dat schoon en heerlijk Oord!

Hebt gij in die hemelzalen
Armen zondaars plaats bereid,
Zult ge óók mij daarbinnen leiden,
Heiland, in Uw heerlijkheid?
O hoe zalig zal 't mij wezen.
Jezus, Redder mijner ziel!
Als ik daar in blij aanschouwen
Aan uw voeten nederkniel!

Als ik in Uw oog mag lezen
Loutre ontferming en gena,
En mijn oor Uw stem vernemen:
" 'k Heb voldaan op Golgotha!
Ook voor u aan 't kruis geleden,
Al uw schuld betaald bij God;
Ga de vreugde uws Heeren binnen,
't Huis des Vaders! 't Huis bij God!"

Vragen

OVER ROEPINGEN EN BEDANKJES

Mr. S. G. S., van G. R. Mich., schrijft ons:

Dear Mr. Editor:—

Mag ik de volgende vraag doen en een antwoord ontvangen in de Standard Bearer?

In opdracht van de Classis onzer Kerken heeft de Fuller Ave., gemeente nu tot driemaal toe een leeraar beroepen, die als inwendige zendeling onzer kerken zal werkzaam zijn.

En tot driemaal toe ontving de gemeente een bedankje van den beroepen leeraar, die uit dit drietal, dat de gemeente was voorgesteld, wettiglijk door haar werd beroepen.

De vraag rees bij mij op: hoe moet ik dit verklaren?

Als de gemeente des Heeren in eene gemeente-vergadering samenkomt en onder de aanroeping van den Naam des Heeren hare werkzaamheden verricht en bezig is om de taak haar door den Heere opgelegd uit te voeren, mag zij zeker 's Heeren zegen verwachten.

In dit speciale werk door de gemeente verricht, het verkiezen van een inwendige zendeling, werd rekening gehouden met het feit, dat wij ook in dit werk in afhankelijkheid van den Heere hebben te handelen, in alles trachtende Zijn wil te doen.

Wij vroegen, dat de Heilige Geest den macht mocht aanwijzen van 's Heeren keuze. Driemaal werd een broeder aangewezen en driemaal werd voor de roeping bedankt. En nu is mijn vraag: maakte de Heilige Geest (met eerbied gesproken) een fout, door iemand aan te wijzen die de roeping niet aannam? Of maakte de gemeente een fout?

Zie, geachte Redakteur, dit is een probleem voor mij. Kunt u mij misschien ook wat opheldering verstrekken?

Bij voorbaat mij dank.

Antwoord:

De vraag van broeder S. is natuurlijk niet slechts van toepassing op dit bepaalde geval van het beroepen van een zendeling-leeraar door de Fuller Ave., gemeente, maar ik het algemeen ook op alle roepingen, die door vacante gemeenten worden uitgebracht op leeraren van andere gemeenten of op candidaten. Het is geen buitengewoon verschijnsel, dat eene gemeente meermalen moet roepen, eer zij den "man van Gods raad" ontvangt. Ik heb gemeenten gekend, die meer dan een dozijn malen een roeping uitbrachten, eer ze eindelijk een leeraar ontvingen.

De vraag is dus: indien eene gemeente roept en de door de gemeente beroepen predikant bedankt voor de roeping, is er dan ergens een fout gemaakt? Zulk eene fout zou kunnen worden gezocht (natuurlijk niet bij de leiding des Geestes) bij de gemeente, die riep of bij den leeraar, die bedankte.

We zullen in ons antwoord ons nu maar houden aan die gedachte van eene mogelijke *fout* ("mistake"). Het element van mogelijke *zonde* laten we thans buiten bespreking. Het is natuurlijk ook mogelijk, dat dit element invloed oefent, beide op de roepende gemeente en op de leeraar, die de roeping ontvangt en overweegt. De gemeente kan zich door zondige motieven, zooals de zucht naar uiterlijk vertoon, welsprekendheid, etc., of ook door het willen van een zeker "type" van een leeraar, die ze juist niet moet hebben, laten leiden bij het kiezen van den te beroepen leeraar; en de beroepen leeraar kan zich eveneens laten beheerschen door verkeerde motieven, zooals het verlangen naar een grootere gemeente, een mooiere plaats, een grooter traktement, etc., in het overwegen van eene roeping. Dit blijft hier echter geheel buiten bespreking. Immers geldt dit niet minder van gevallen, waarin de roeping wordt aangenomen, als van zulke, waarin voor haar wordt bedankt. Bovendien gaat het in zulke gevallen ook niet over een *fout*, maar beslist over *zonde*.

We staan dus voor het volgende geval.

De gemeente brengt eene roeping uit op een leeraar uit een haar voorgestelde nominatie. Zij zoekt daarin ernstiglijk den wil des Heeren te doen. Het is haar te doen om den "man van Gods raad". Zij zoekt het aangezicht des Heeren en bidt om de leiding des Geestes bij de stemming. En in dien weg beroept zij een leeraar, hetzij dan voor eigen gemeente of als zendeling-leeraar voor de kerken in 't gemeen. De beroepen leeraar overweegt de roeping ernstig en biddend voor Gods aangezicht. Ook hij begeert niets anders dan den wil des Heeren te kennen en te betrachten in de beslissing, die hij zal nemen. En het gevolg is, dat hij bedankt. En de vraag is: is er nu óf door de roepende gemeente, óf door den predikant, die voor de roeping bedankt, een fout gemaakt?

Mijn antwoord hierop is ontkennend.

Er zou sprake kunnen zijn van een fout, indien de gemeente in haar gebed om de leiding des Geestes bij de stemming, werkelijk bad of bedoelde te bidden: wil, o, Heere! *door deze bepaalde stemming* aanstonds den man aanwijzen, die naar Uw wil en raad onze roeping *zal moeten aannemen!* Doch dat is klaarblijkelijk niet de bedoeling, noch ook de verwachting der roepende gemeente. Was dit metterdaad, haar bedoeling, dan zou zij immers de roeping niet ter overweging mogen aanbieden aan den beroepen leeraar, maar hem eenvoudig moeten mededeelen, dat hij van God geroepen was om over te komen. De gemeente bidt dus anders. Zij bidt om de leiding des Geestes in de vergadering, bidt om die leiding ook bij de stemming,

bidt, dat zij bewaard moge blijven voor zondige motieven en daden, bidt ook, dat de Heere door de stemming wil aanwijzen den man, dien Hij wil *dat ditmaal de roeping zal ontvangen,* bidt ook, dat, *indien het des Heeren wil is,* hij die roeping mag opvolgen; en bidt straks, dat de beroepen leeraar door den Geest mag worden geleid *om een Gode welbehagelijke keuze te doen,* en dat zij, de gemeente, in die keuze als openbaring van den wíl des Heeren mag berusten.

En als dit gebed dan wordt verhoord, en de beroepen leeraar bedankt dan straks voor de roeping, dan is nergens een *fout* gemaakt.

De vraag zou nog kunnen opkomen: maar is dan niet al dat werk der gemeente en al die leiding des Geestes ijdel?

Ook hierop meen ik ontkennend te moeten antwoorden. Het is niet zonder beteekenis voor de gemeente, die roept, noch ook voor den beroepen leeraar, indien eene roeping wordt uitgebracht, voor dewelke de beroepende bedankt. Als eene gemeente herhaaldelijk moet beroepen, dan kunnen hiervoor allerlei bedoelingen Gods zijn. De Heere beproeft haar. En de gemeente doet wel, als zij zichzelve onderzoekt en verootmoedigt voor het aangezicht des Heeren. En het zelfde geldt ook van den beroepen leeraar, zoowel als van de gemeente, die hij dient. Het is volstrekt niet zonder beteekenis, dat een leeraar een enkele keer voor de vraag komt te staan: zal ik van mijne tegenwoordige gemeente moeten scheiden? En het heeft zijn beteekenis, indien eene gemeente zoo nu en dan vlak voor de mogelijkheid geplaatst wordt, dat haar leeraar naar elders gaat vertrekken.

En als we dan dit alles beschouwen in het licht van de leiding des Heiligen Geestes, dan kan het rijke vrucht dragen, indien eene zekere gemeente herhaaldelijk beroept en herhaaldelijk een bedankje ontvangt.

En van een fout is dan geen sprake meer.

H. H.

EEN VRAAG MET VELE VRAGEN

Rev. A. P. van B., C. vraagt het volgende:

Geachte Redakteur:—

Gaarne zag ik eenig licht in de S. B. over de zaak, die ik in de volgende vragen tracht voor te stellen.

1. Is er bij vroeg-stervende kinderen die zalig worden een *geestelijke* deelname aan de genade in Christus?

2. Kan deze deelname eene werkelooze bewustelooze zaligheid zijn?

3. Is de schenking van die genade een puur inwendige werking, of door de genade-middelen?

4. Is het vonnis over zulke kinderen naar werken, zooals de Schrift dat in het algemeen leert (Matth. 16:27; Rom. 2:6; Rom. 6:21-23; Ef. 2:8-10) met het oog op de Theodicee?

5. Geschieden die werken in het aardsch lichaam of ook mogelijk in een opstandings lichaam?

U dankende voor uwe welwillendheid verblijf ik "Een broeder uit California."

Antwoord.

Ik wil beginnen met te zeggen, dat het niet gemakkelijk is, om op deze vragen een afdoend en gemotiveerd antwoord te geven. De moeilijkheid ligt hierin, dat de vragen van br. P. betrekking hebben op het nog niet zelf-bewuste leven van het kind, waarvan wij niet slechts zeer weinig weten, maar waarover ook de Schrift, die immers aangelegd is op het bewuste leven van Gods volk, geen direkt licht verspreidt. 'k Zou dan ook haast geneigd zijn om te antwoorden: de verborgene dingen zijn voor den Heere onzen God. Maar 'k wil er toch liever iets van zeggen, dat uit verschillende gegevens der Schrift m. i. mag worden afgeleid.

Broeder P. spreekt van "vroegstervende kinderen". Deze uitdrukking is op zichzelf niet zeer bepaald, doch in het licht van de overige vragen versta ik, dat zij doelt op kinderen, die nog niet tot zelfbewustzijn zijn gekomen. Het maakt nog geen helder onderscheid tusschen zijn eigen "ik" en de wereld buiten hem. Het zegt nog "Jannie"; het spreekt, als het reeds spreekt, nog in den derden persoon; het zegt nog niet "ik". Ik zeg: "het maakt nog geen *helder* onderscheid tusschen ik en niet-ik. Of er ooit een periode is, waarin het kind in het *geheel* niet doet, laat ik in het midden, onder dit voorbehoud, dat ik persoonlijk sterk geneigd ben om het te betwijfelen. Een scherpe grens is hier in geen geval aan te geven. De ontwikkeling van een kind is daartoe te geleidelijk. Doch laat mij, om toch een zekere onderscheiding te stellen een eenigszins te bepalen, waarover het in dit antwoord gaat, de zaak zoo mogen stellen: we hebben het over het kind dat nog niet tot helder zelfbewustzijn kwam. Er is leven, er is ook bewustzijn, er is gewaarwording, er is pijn en smart, en er is ook blijdschap en tevredenheid, d.w.z. in de gewaarwording van het kind; doch er is geen scherpe en wel onderscheidende perceptie. Het steekt zijn eigen teen in den mond en zuigt op zijn eigen duim, zoowel als op den zuiger van de melkflesch. Bovendien gaat het in de vraag over het kind, dat zalig wordt, indien het in die periode sterft. De bedoeling zal dus zijn, om te spreken van wedergeborene kinderen.

Nu vraagt br. P. allereerst of er bij zulke kinderen mag worden gedacht aan eene *geestelijke* deelname aan de genade in Christus. Ik versta niet al te goed, waar-

om de broeder dat woord "geestelijke" onderstreept, Deelname in de genade van Christus is altijd geestelijk. Dat een wedergeboren kind deel *heeft* in de genade van Christus, zal zeker door niemand kunnen worden ontkend. Een klein kind heeft dus geestelijk deel in de genade van Christus, zoodra het wedergeboren is. Maar ik vermoed, dat de onderliggende bedoeling van de vraag zoo is, dat ik het tweede deel van het woord "deelname" mag onderstreepen. De vraag is dan of een wedergeboren kind, eer het tot helder zelfbewustzijn komt, ook door een daad zijnerzijds *deelneemt* in de genade van Christus. Hierop nu ben ik sterk geneigd bevestigend te antwoorden. Dat een kind deel *heeft* in de genade van Christus, wil zeggen, dat er van Christus door den Heiligen Geest werking uitgaat op het hart van het kind. Dat dit gepaard gaat, weerklank vindt in eene werking van het kinderhart op Christus door het geloof, meen ik in het licht van de Schrift niet te mogen betwijfelen. Wij worden, klein of groot, door het geloof zalig. Als het allerjongste kind wedergeboren is, dan leeft Christus in hem, dan is het een rankje aan en in den wijnstok, dan leeft dat kindje uit Christus. En dan gaat er van de kinderziel geloofswerking uit op Christus. En nu is die werking des geloofs wel zeer mysterieus en voor ons onbegrijpelijk, maar is het ook niet wonderlijk, dat het pasgeboren wicht aanstonds de moederborst zoekt? Ook dit is een werk Gods op het kindje, dat door een daad van het kind wordt beantwoord.

Hiermede is ook gedeeltelijk de tweede vraag beantwoord. De broeder zal in die tweede vraag wel niet het woord *bewusteloos,* maar *onbewust* bedoeld hebben. Dat de deelname in de genade van Christus door het geloof moet zijn, en daarom ook van de zijde des kinds geen *werk*elooze zijn kan, heb ik boven reeds gezegd. Dat deze werking van het kinderhart geen *bewustelooze* zijn kan, ligt wel in den aard der zaak. Van zijn eerste ademtocht immers is het kind niet bewusteloos, maar bewust. Er is in het kind gewaarwording, bewuste gewaarwording van vele dingen, van zijn geboorteuur aan. Als een speld hem prikt, dan heeft het pijn, want het schreit. Als het schik heeft, dan glimlacht het reeds spoedig in zijn slaap. Het heeft geen voorstelling van de speld, het geeft zich geen rekenschap van de pijn, noch ook van het gevoel van behagen, dat het doet glimlachen. Maar er is bewustzijn van werkingen der wereld buiten het kind en op het kind. Waarom zou het anders zijn met de zaligheid van de deelname in Christus? Welnu, daarom ben ik geneigd om op de tweede vraag te antwoorden, dat, ofschoon er in het geen *zelfbewuste* daad des geloofs is, waardoor het Christus en al Zijne weldaden aanneemt, er desniettegenstaande wel kan zijn een gewaarwording van de zaligheid der deelname in Christus.

En nu de vragen en hare antwoorden, dusver gegeven, nog eens overlezend moet ik er eene opmerking aan toevoegen. Ik heb de vragen zóó verstaan en beantwoord, dat ze betrekking op de zaligheid van "vroegstervende kinderen' *voor* hun dood. De vragen zouden *anders* kunnen worden gelezen, doch dit zal toch de bedoeling des vragers niet zijn?

En nu de derde vraag. Is de schenking dier genade in Christus aan dit kleine kind middelijk of onmiddelijk, zonder of door de genademiddelen? De genademiddelen zijn het Woord, met name de prediking des Woords, en de sacramenten. Nu zijn genademiddelen zulke middelen, die de Heilige Geest gebruikt om de uitverkorenen deelgenooten, bewuste deelgenooten te maken, in deze wereld, van het heil in Christus, en (en hierop willen we vooral de aandacht vestigen in dit verband) die ook wij als middelen gebruiken tot hetzelfde doel. En daarom vereischt het gebruik van genademiddelen zelfbewustzijn. Het is een zelf bewuste daad des geloofs. Dit geldt van het gehoor des Woords en de toeeigening des heils door het Woord verkondigd, zoowel als van het gebruik der sacramenten. Deze zelfbewuste daad des geloofs kan het kind, waarvan wij hier spreken, echter niet verrichten. Daarom zou ik op deze derde vraag antwoorden, dat deze schenking der genade plaats heeft door eene onmiddelijke, mystieke werking van Christus door Zijnen Geest en zonder de genademiddelen. Men meent in sommige kringen der Gereformeerden wel, dat het noodig is om een zekere bepaalde doopsgenade te veronderstellen, willen we het sacramenteel karakter van den doop niet loochenen. Op het moment des doops ontvangt dan, door den doop, het kind een zekere genade, die het slechts door den doop ontvangen kan. Ik meen echter, dat juist door die voorstelling het eigenlijk karakter van den doop als teeken en zegel, als genade*middel,* wordt ontkend. Zulk een bijzondere doopsgenade zou toch nimmer anders kunnen worden gedacht dan als bij het teeken en zegel *bijkomend,* maar *middel* tot zulk eene genade zou de bediening des Heiligen Doops zeker niet kunnen zijn voor het kleine kind.

De beide laatste vragen betreffen het oordeel over zulke kleine, vroeggestorven kinderen. Mij dunkt, het licht, dat we in de Schrift hebben aangaande dit oordeel, stelt in de eerste plaats wel vast, dat dit oordeel de finale afsluiting zal zijn van alle aardsche geschiedenis en ontwikkeling, en dus juist zal gaan over der menschen werken *in den tijd.* Wij zullen geopenbaard worden voor den rechterstoel van Christus om te ontvangen het geen in het lichaam, dat is, in ons tegenwoordig, aardsch lichaam, geschiedt. Het oordeel gaat dus aan alle opstandingsleven vooraf. Dit moet wel, juist omdat het een oordeel is, dat scheiding, eeuwige scheiding maakt tusschen goed en kwaad. Over werken in het opstandingslichaam gaat dus dit finale oordeel zeker niet. Voorts leert de Schrift dat

allen, zonder onderscheid, zullen worden geoordeeld naar hunne werken. Zelfs wordt dit van de kinderen uitdrukkelijk geleerd, indien we althans Openb. 20:12 zoo mogen verstaan dat "de kleinen" ook ziet op kinderen (dat is, degenen, die hier kinderen waren). Die "werken", waarnaar ook de kleine kinderen zullen worden geoordeeld, mogen natuurlijk niet individualistisch worden verstaan, maar beschouwd in jurisdisch en organisch verband van het kind met ons geslacht in Adam en met Christus.

En zoo heb ik toch iets gezegd van de moeilijke problemen, waarvoor br. P. ons plaatste.

H. H.

KARAKTERVORMING EN ONDERWIJS

J. C. Sr. van G. R., Mich. zond ons de volgende vraag:

Geachte Redakteur:—

Wil U, s. v. p. eenig licht verspreiden over de volgende vraag:

In vele schoolspeeches hoort men tegenwoordig van vorming en veredeling van het karakter, en ook, dat het Christelijk onderwijs zijn stempel zet op het karakter van het kind. Kan men zoo met recht spreken? Is het karakter zondig?

Antwoord.

Het is maar de vraag, wat men onder karakter verstaat en wat men onder den term karaktervorming al zoo rangschikt.

Bedoelt men met karakter het geheel van die eigenaardige hoodanigheden, waardoor de een van den ander zich onderscheid, het kenmerkende dus van ieder persoon, uit puur psychologisch oogpunt, zonder aan het karakter een zedelijkgeestelijken inhoud te geven, dan behoort het karakter eenvoudig bij de bijzondere natuur van den individueelen mensch, afgedacht van goed of kwaad. En men kan dan tot op zekere hoogte spreken van karakter-vorming, indien men daarmee bedoelt om de eigenaardige hoedanigheden van ieder kind, in organisch verband met anderen, tot de beste en hoogste ontwikkeling te brengen.

In de moderne paedagogiek echter, wortelend in evolutionisme en uitgaande van de Pelagiaansche gedachte, dat het kind van nature goed is, loochenende de zonde, betrekt men veel meer, betrekt men alles onder den term karakter-vorming. Men spreekt dan ook van goede en slechte karakters, van oprechte en valsche karakters, van waarheidlievende en leugenachtige karakters, van stuursche en vriendelijke karakters, van oploopende en zachte karakters, van losse en vaste karakters, ja zelfs van Godvreezende en goddelooze karakters, etc. En door karaktervorming verstaat men in de moderne paedogogiek een invloed van de opvoeding, waardoor de slechte, valsche, leugenachtige, oploopende, stuursche, bitse, goddelooze karakters in goede, oprechte, etc. worden ongezet, door onderwijs en opvoeding, i. e., door een natuurlijk proces, in den weg van leiding en ontwikkeling. Hier krijgt, zooals opvallend duidelijk zal zijn "karaktervorming" de plaats der genade Gods, van wedergeboorte en heiligmaking. Het kind wordt in den weg van onderwijs *gevormd* tot een goed mensch.

Zoo wordt in moderne speeches dikwijls gesproken van "karaktervorming", vooral hier in ons land.

En men krijgt den indruk niet zelden, dat in vele "christelijke" schoolspeeches deze moderne taal eenvoudig wordt overgenomen en nagepraat.

Het ware dan ook beter, dat men, wil men over "karaktervorming" in dezen laatsten zin spreken, dat men sprak van karakter-heiliging door Geest en Woord en dat mede het Christelijke onderwijs zich aan deze karakter-heiliging ten dienst stelde.

De vreeze des Heeren is ook hier het beginsel der wijsheid.

En men geve zich toch nauwkeurig rekenschap van zijn woorden als men "speeched"!

Moderne ideëen worden zoo gemakkelijk binnen gesmokkeld door dubbelzinnige woorden!

H. H.

Then does a good man become the tabernacle of God, wherein the divine Shechinah does rest, and which the divine glory fills, when the frame of his mind and life is wholly according to that idea and pattern which he receives from the mount. We best glorify Him when we grow most like Him: and we then act most for His glory, when a true spirit of sanctity, justice, and meakness, runs through all our actions; when we so live in the world as becomes those that converse with the great Mind and Wisdom of the whole world, with that Almighty Spirit that made, supports, and governs all things, with that Being from whence all good flows, and in which there is no spot, stain, or shadow of evil; and so being captivated and overcome by the sense of the Divine lovliness and goodness, endeavor to be like Him, and conform ourselves, as much as may be, to Him.

Dr. John Smith.

Eens Rijken Menschen Land

Wel, er schijnt dan toch weer wat meer voorspoed te komen; en dat wel op schier alle gebied. Een ieder schijnt ten minste aan 't werk te zijn en van honger en kommer wordt bijna niet meer gerept.

Voorspoed! Dagen van plenty! Hoe gevaarlijk zijt gij!

Want: "De voorspoed der zotten zal ze verderven!" Spr. 1:32.

Want: "Wie het geld liefheeft, wordt des gelds niet zat, en wie den overvloed liefheeft wordt van het inkomen niet zat: dit is ook ijdelheid." Pred. 5:9.

Daar komt nog bij, dat: "het is niet in den overvloed gelegen, dat iemand leeft uit zijne goederen." Lukas 12:15.

Ach, rijk te zijn naar de aarde, op zichzelf, zonder meer, is zoo onbeschriflijk ellendig! Ziet gindschen man aan! Zijn gelaat is gerimpeld, want hij is oud. Zijn geringsten wensch wordt schielijk vervuld: hij telt zijn dienstvolk bij duizenden. Geld heeft hij op hoopen; zijn bezittingen kunnen niet met zekerheid gewaardeerd. Zijn rente is zoo ontzaglijk groot, dat hij het niet op kan. Bekwame artsen omringen hem: gedurig steekt hij hen de pols toe. Men waakt voor zijn gezondheid: 'k zou zoo gaarne de honderd halen.

De honderd jaren: en dan? O wee! De eeuwigheid is zoo lang en het vuur van Gods eeuwigen toorn wordt zoo ondraaglijk heet gestookt! Een echo kwam uit de hel tot ons: Ik lijd zoo'n smart in deze vlam! Och, dat er toch eens iemand kwam, om mijne dorst te stillen.

Rijk, schatrijk, een langen leeftijd: doch arm aan God! Hoe ongeëvenaard ellendig is zulk een bestaan.

Ziet ge het niet, dat toch beter is arm te zijn, net genoeg om van te leven en rijk te zijn aan God?

Jezus was bezig om op aarde Goddelijke antwoorden te geven: Hij sprak van de leerschool, de leiding des Heiligen Geestes die ons leeren zou om te spreken wanneer het noodig was. En een mensch valt Hem brutaal-weg in de rede: Heere, Meester, zeg mijn broeder, dat hij met mij de erfenis deele!

Och arme! Op zulk een tijdstip aan geld denken!

Jezus heeft het over de erfenis die beklijft tot in alle eeuwigheid en die arme mensch zit propvol met zorgen voor de tijdelijke erfenis van geld en misschien een stukje grond. 't Is om te weenen.

Geen wonder, dat de Heere Jezus Christus hem een bits antwoord gaf. Mensch, wie heeft Mij tot een rechter of scheidsman over ulieden gesteld? En dan: Zie toe en wacht u van de gierigheid!

En daarop volgt die gelijkenis van een rijk mensch, rijk naar de aarde en doodarm naar den hemel.

Hij was een rijk mensch. Vooraleer zijn land wel gedragen had was hij al rijk. Hij had eigenlijk dien rijken oogst niet van noode. Doch de Heere wierp het goed der aarde als 't ware met schoppen vol in zijn schoot.

En dat gebeurt meer. En juist meestal bij de rijken der aarde. 't Gaat hen op aardsch gebied meestal goed. In elk geval moet ge de millionairs niet zoeken in de kerk van Christus.

Merkt nu op. Waar brengt dien grooten rijkdom hem?

't Eerste wat we merken is, dat het hem allerlei hoofdbreken kost. Wat moet ik met al dit mijn goed en deze mijne goederen nu toch doen? Mijn schuren zijn te klein. Die groote oogst brengt eigenlijk onrust en een zekere soort verslagenheid. Zoo is 't ook vandaag. Zeg nu eens, dat men U een milioen of drie thuisbracht. Mooi, he? Maar ik verzeker U, dat ge niet geheel gerust zoudt slapen. Met die groote som gelds kwam direkt de vraag: wat moet ik er mee doen? Waar en hoe zal ik het beleggen? Wat geeft de beste rente? Hoe kan ik mij zelf voor allerlei afzetters beveiligen. Hoeveel penningmeesters en secretarissen heb ik noodig om al dit mijn geld en deze mijne goederen te verzorgen? Wie zal al de duizende brieven die ik nu ontvang beantwoorden? Wie zal het leger van bedelaars die zich aan mijn poort verdringen te woord staan? Hoe zal ik beslissen kunnen welke investments de goede zijn? Want elke olie-wel brengt geen olie voort, en elke mooie stock-certificate brengt geen dividends. Och, och, wat een zorgen. Mijn schuren zijn te klein voor al dit mijn gewas en al deze groote sommen gelds kan ik in mijn portemonnaie niet bergen!

Daar komt nog bij, dat dit een zelfzuchtige en goddelooze man is. Vooreerst openbaart zijn taal dit. In het kleine beetje dat hij zegt hooren we tienmaal zijn eigen ik spreken. Telt het maar na. Hij is met zichzelf bezig. Hij zegt niet eenmaal dat het God is, die hem al dien rijkdom schonk. Het is al ik en mijn. En dat is zelfzuchtig en goddeloos. Want al wat onder den hemel is is van God. Ook terwijl wij het op onze landerijen en in onze fabrieken en winkels hebben. En van elk centje moet eenmaal rekenschap gegeven worden.

Daar komt nog bij, dat hij wel schuren had die groot genoeg waren om al dit zijn gewas en al deze goederen te bergen. Daar zijn al de armen rondom hem. En die hebben ledige schuren. Wat zou het toch heerlijk geweest zijn als hij gezegd had: God geeft mij zooveel rijkdom, dat het in mijn eigen schuren niet geboren kan. Doch God geeft mij ook mijn armen broeder en zuster. Wacht, ik weet wat ik doen zal. Ik zal dit jaar den geheelen oogst hij den arme en ellendige brengen. En ik zal het hart der weduwe en wees vroolijk doen zingen. Hij liegt. Hij heeft wel

schuren. Maar zijn eigen ik is zoo groot, dat hij geen oog heeft voor den arme.

Maar daar is nog veel meer.

Hij is ook een groote dwaas. Hij rekent ten onrechte op vele jaren.

En er zijn er meer die zoo rekenen. Een appeltje voor den dorst. Een centje overleggen voor den ouden dag. Welken ouden dag? O, ik bedoel *mijn* ouden dag. En ik zou nog weer eens willen vragen. welken ouden dag bedoelt ge toch? Want Gods Woord kent hem niet. Paulus zegt in dit verband: "die gestolen heeft, stele niet meer, maar arbeide liever, werkende wat goed is met de handen, *opdat hij hebbe mede te deelen dengene, die nood heeft.*" Efeze 4:28.

Deze rijke mensch rekende ook op vele jaren en hij zorgt ook voor die vele jaren en hij rekent ook uit. Hij heeft het uitgerekend. Zóóveel kost mijn huisgezin voor één jaar. Gedeeld in den rijkdom die ik heb is dat zoovele jaren. Ergo: 't Is genoeg: neem rust, eet, drink en wees vroolijk.

Maar 't was niet zoo. Hij heeft geen ouden dag. God zegt nog in dien zelfden nacht: Gij dwaas! Dezen nacht zal men uwe ziel van U afeischen. Is 't niet vreeselijk? Hij had nog net genoeg tijd ontvangen van God om het goede te doen; om uit te vinden waar al zijn schuren stonden, namelijk, op 't erf der armen en de weduwen. Doch neen, hij zag ze niet en wilde ze niet zien. En zijn dagen zijn geteld. Hij gaat zonder schuren en zonder geld en goed met zijn naakte, vuile en schuldige ziel naar God heen. En terwijl hij staat te rillen van onbeschriflijken angst voor het Oog, is men op aarde al bezig om den buit te verdeelen. Hetgeen ge vergadert hebt, wiens zal het zijn?

Doch zijn dwaasheid en zotheid komt bovenal hierin uit, dat hij, namelijk, zijn ziel niet verstaat. Hij zegt tegen zijn ziel: voedt U met de aarde en de aardsche schatten die ik vergaderd heb. Heb rust in die schatten en wees er vroolijk mede. Wat ongeëvenaard dwaas. Hoe ter wereld zal nu toch een ziel smullen van vleesch en alle aardsche lekkernijen. Hoe zal een ziel, die naar Gods Beeld geschapen is rusten in geld en goed. Hoe dwaas.

Hij is dwaas en goddeloos.

Hij begint en eindigt in zichzelf. Hij verstaat zijn ziel niet. Hij heeft geen oog voor God en den arme. Hij zwijgt van het eenige goede.

Toch laat God Zich niet onbetuigd. Al zwijgt die mensch van God, God zwijgt niet tegen hem. God had gedurig gesproken. Op zijn land regenende en Zijn zon zendende, tot koestering van het zaad in den akker. God sprak bovendien in zijn hart. En daar zeide God: Ik ben het die alle dingen doet. Mijn kracht en Goddelijkheid is openbaar geworden in uw huis en op uw akker. En ik eisch van U dat ge Mij dankt en dient. Doch hij wilde niet.

En God spreekt ten finale tot hem in dien nacht.

De sprake des doods. Sterf! En hij moet sterven. God zend Zijn boden die de arme ziel van het ziekbed afhalen en hem brenger hooger, al hooger, daarboven bij God. Zijn ziel wordt afgeëischt. In die weinige woorden hebt ge den doodsangst, het bange doodszweet den doodsstrijd. Het brullen in den nacht als er een goddelooze sterft.

En dit is een goddelooze, want God noemt hem dwaas. Dat is zijn naam en dat is zijn werk geweest. Dat was ook zijn afstamming. Ons aller afstamming van nature.

Deze nacht. Van al zijn pannen kwam niets. Midden in zijn beraadslagingen grijpt God hem beet en klaar of niet, het heeft voor eeuwig uit met rusten, eten, drinken en vroolijk zijn.

't Ziet op het plotselinge, het onverwachte waaraan we blootstaan. Schik U dan, mijn broeder, om Uw God te ontmoeten. Gewen U toch aan Hem. Er is maar een schrede tusschen U en den dood. Want er zit ook een waarschuwing in voor Gods volk.

Zal men uwe ziel van U afeischen. Dus die ziel is zelfs niet van mij. Ik bezit mijn eigen ziel niet. Hoeveel te minder de goederen en het geld dat God in mijn bereik zet. Leef toch voorzichtig. 't Is Gods geld en goed en ook Gods ziel die ge met U omdraagt. Straks zegt Hij: Dezen nacht moet Uw ziel hierkomen: Om te ontvangen hetgeen ge gedaan hebt in het vleesch, hetzij goed; hetzij kwaad.

Verzorg dan die ziel maar goed. Laat haar rusten, doch rusten in God. Laat haar gevoed worden doch niet in overdaad, levende alle dagen vroolijk en prachtig. Laat haar vroolijk zijn, doch alleen in den Heere! En dan zal 't gaan.

En hetgeen ge bereid hebt wiens zal het zijn? Wel het antwoord kan niet zoo heel moeilijk zijn. God wijst de erfgenamen aan. 't Wordt alles aan anderen gegeven. En 't wordt anders besteed dan die arme ziel dacht. Zoo gaat het vaak. 'k Heb het in mijn korte jaren al zoo vaak gezien. Vergaderende vaders en kinderen die het naar de hoeren brengen. Dat is letterlijk geschiedenis.

En die ziel? Zij vaart ter helle.

De mensch roemt groote dingen, doch als het er op aankomt spreekt God toch het laatste woord.

Jezus heeft echter nog een sluitwoord ter onderwijzing.

Alzoo is het met dien die zich schatten vergadert en niet rijk is in God.

'k Zou zoo zeggen: zijt er dan toch op uit om rijk te worden in God. Onderzoek Zijn Woord, want ge

meent toch in het zelve het eeuwige leven te hebben. En dat Woord is het, dat daarvan getuigt. Onderzoek de Schriften. Wordt rijk in God, mediteer over Zijn Woorden en deugden. En smeek Hem om Zijn mededeelbare eigenschappen U te schenken. Dan wordt ge wijs en zult niet zoo dom doen met de aardsche schatten die ook in uwe hand zijn.

Misschien zegt ge: Ik heb God lief en ga ook wat opsparen voor den ouden dag. Toe dan maar. 'k Moet eerlijk zijn. 't Wil er maar bij mij niet in. 'k Ben er bang van. Evenwel, gij zijt ook profeet. Profeteer maar.

Alleen dit nog: Zorg allereerst en steeds voor uw ziel.

En het beste doet ge dit door uw oor te luisteren te leggen naar dit schoone woord, hetwelk dan maar het slot moet zijn: "Vertrouw op den Heere en doe het goede; bewoon de aarde en voed U met getrouwheid; en verlustig U in den Heere, zoo zal Hij U geven de begeerten uws harten." Ps. 37:3, 4.

En vergeet toch niet den arme, mitsgaders de weduwe en wees.

G. V.

The Blessedness of a Broken and Contrite Spirit

"To this man will I look, even to him that is poor and of a contrite spirit, and trembleth at my word". These comfortable words, our gracious and merciful God hath spoken by the prophet, in order to cheer our hearts, when they are most oppressed with misery and sorrow. Be not thou therefore ashamed to be bruised in spirit, and abased in thine own eyes. Humble thyself to the dust and deem thyself unworthy of all grace and favour; so shalt thou be raised out of thine own vileness, and obtain, in Christ, acceptance with the Almighty God.

He, therefore, who is still something in his own estimation, is not duly humbled and depressed in his heart; nor can he expect to be regarded by that Being Who looks upon the poor and the contrite only. "If", says the Apostle, "a man think himself to be something, when he is nothing, he deceiveth himself:" and the reason of this is, that God is all in all, alone; and the creature must consequently become a bare and empty nothing. So great and so practical is this truth, that man is not only to believe it in his heart, but to express it in his life and conduct.

If ever thou designeth then to give up all glory and honour to God, that HE may be ALL, alone, thou must surely thyself become nothing in thine own eyes; and entertain a very low opinion of thyself, and of thy profiting in spiritual things. For how is it possible that God should be all, whilst thou thyself continuest to be something? By this self-exultation, thou invadest the sovereignty of God, and appropriatest that to thyself, which is his proper due and prerogative.

A man that will be something, is the matter out of which God is want to make nothing; and he, on the contrary, who loves to be reputed as nothing, and who, in his own judgment, is so, is the matter out of which the Almighty maketh something. He that will be wise in his own opinion is the matter out of which God maketh a fool; and he who is truly sensible of his own folly and nothingness, is that of which God forms a wise and a great man, he, who before the Lord sincerely confesses himself to be the worst and most miserable of men; is, in the estimation of God, the first and greatest of all men. He, who believes himself to be the chief of sinners, shall be honoured by the Lord as the chief of saints.

This is that humility which God exalts; that misery which he regards; that nothing from which He createth something. And as at the creation, the glorious frame of heaven and earth was brought forth out of nothing; so must man be reduced to a deep sense of his vileness and nothingness, if ever he be exalted to glory and to dignity.

Reflect upon the example of David, who, then despised by Michael, his wife, for dancing before the ark of the Lord, declared that he would be "base in his own sight;" and with whose self-contempt and humility God was so well pleased, as to make him an astonishing instrument of promoting his own glory. Consider again the example of Jacob, who confessed, "I am not worthy of the least of all thy mercies." But above all, lay to heart the example of Christ, the grand and blameless pattern of a Christian. He was abased below the meanest of men; was made a worm and a curse for our sake. But the lower he sank, the higher did he afterwards rise, when He received a name which is above every name.

But who is that blessed and lowly one, who is nothing in his own eyes. It is he, who inwardly and in his heart esteems himself worthy of no divine benefit, whether bodily or spiritual. For he that arrogates anything to himself, esteems himself to me something; and is therefore the farthest removed from divine grace and from this new creation.

So destructive is the spirit of self, that it renders even grace of no effect, and shuts out that which contains all things in it. For if a man judge himself worthy of anything, he then does not take all things

as a free gift from the hands of God. Whatever we are, however, is of grace and not of merit; nor has any man a propriety in anything at all, except in his wretchedness.

A man considered in himself, that is, independently of God, by whom he subsists is no more than a shadow. And as the shadow of a tree constantly follows the motion of the tree from which it depends, so should man follow the motion of God from Whom he has his very life and being; and thus become a shadowy representation of God. It is true, the fruit will sometimes appear in the shadow of the tree, yet it does not therefore belong to the shadow but to the tree; so all the good fruits that may appear in thy life and conduct are not the product of thy own self and capacity, but of God alone, who is the original source whence all good fruits proceed. And as the apple grows not from that gross substance which is seen by the eye, but from the seminal virtue which the tree contains, and with which it is impregnated from above; so the new man, and the fruit he bears, spring not up from anything that is gross and visible to the eye, but from a supernatural and invisible seed grafted upon the mind.

Thus is man by nature a fruitless and dry tree, but God is his strength, whereby life is renewed in him, and he himself is made fat and green in the house of God. God is the "strength of our life," says the prophet: and hence we "shall bring forth much fruit whilst we abide in Christ."

When a man is thus wretched and poor in his own eyes, and has nothing in the world on which to trust but the pure grace of God, manifested in Christ Jesus, then God graciously looks upon him. This divine regard must be understood in a divine sense. The look of countenance of God, is not as the countenance of man, destitute of life and virtue; but it is accompanied with a real power and influence that supports and revives the faint and penitent sinner. And as none but humble and contrite hearts are capable of this heavenly regard; so the more clear and blessed it is, the less do they think themselves worthy of it. Such a one seems himself unworthy of all blessings divine and temporal. He is ashamed to receive any divine comfort, be it ever so little; and says with Jacob, "I am less than the least of all the mercies, and of all the truth which thou hast shewed unto thy servant," for behold, since thou gavest me thy son, I come with two hands, with the blessings of grace and of glory. And truly, if a man should weep a sea of tears, it were by no means sufficient to purchase the least part of heavenly comfort; the grace of God cannot be merited by men, who deserve nothing but wrath and eternal damnation.

Whoever thus acquaints himself with his own worthless life and condition, is truly one of those poor and contrite objects, to whom the Lord graciously looks. Without this previous brokenness of heart, man cannot expect to enjoy this blessed aspect of God, nor indeed that sweet grace and kindness which is promised to the poor in spirit only. In this weakness and poverty the apostle glories, when he says: "If I must needs glory, I will glory of the things which concern mine infirmities;" and he adds the reason: "that the power of Christ may rest upon me." For so great indeed is the mercy of God, that he will not see the work of his hands destroyed; but the weaker the creature is in itself, the more it is sustained by the power of an Almighty Being. For in the weakness of the creature, the power of God is exalted, as the Lord declared unto Paul: "My grace is sufficient for thee; for my strength is made perfect in weakness."

The more vile and abject therefore, a Christian is in his own opinion, the more freely God looks upon him, to the greater manifestation of the riches of his glory. And in bestowing this heavenly consolation, he does not look at all on man's merit, but barely on his want and poverty. And this comfort can in no degree be compared with any human comfort, all which it infinitely exceeds.

By "the poor and contrite man," mentioned by the prophet, is not to be understood, a man that is poor in the outward sense of the word, and who is altogether destitute of human help and relief; but he is the poor man, who labours under the load of his sins, and is grieved for them. If sin were not in the world, there could be no misery; but now so much misery cannot befall a man, but that he is still worthy of much more. Far be it from us to grieve, because we who have not many temporal benefits conferred upon us; since we are not worthy even of the least of them, no not life itself. Nature may think this a hard saying, yet every penetent sinner ought to be a severe judge against himself, and not make the least allowance to his carnal propensities. And this is the order in which we are to obtain God's favour and mercy.

And what has man now left to boast of, or with what language shall he open his mouth? The best course he can take will be to say: "Lord, I have sinned; have Thou mercy upon me." And truly God Himself required no more of a man, than that he humbly deplore his sin, and in the unfeigned language of repentance crave pardon; and whoever neglects this may be said to have slighted the best and most needful part of his life. Weep not therefore, O Man! on account of thy body, that it is naked and sick, pinched with hunger and cold, insulted and persecuted; or because it is confined by bonds and prison; but humble thyself before the Lord, and bewail the woeful condition of thy soul, which is constrained to dwell in so wretched a house as thy body is, a house of bondage and misery.

"Wretched man," says the apostle, "who shall deliver me from the body of this death?" This free and Christian acknowledgement of thine own inward misery, this godly sorrow, this thirst after divine grace, faith leaning on Christ alone, opens in Christ the door of grace, by which God enters into thy soul. "Be zealous, therefore, and repent. "Behold, I stand," saith the Lord, "at the door and knock; if any man hear my voice, and open the door, I will come in to to him and sup with him, and he with Me:" which supper is nothing else but the full remission of sin, attended with heavenly comfort, with life and happiness. This is the sacred door of faith, through which the Lord, at His own time, enters into the soul; and after the day of toil and sorrow is over, refreshed her with the light of his countenance. Then it is, that "mercy and truth meet together, righteousness and peace kiss each other; that truth springs out of he earth, and righteousness looks down from heaven." Then it is that the woman, that great sinner, but now a returning penetent, anoints the feet of her Lord, washes them with tears, and wipes them with the hairs of her head, expressing thereby all the marks of an unfeigned and deep humility. Then it is, that the spiritual priest, in the holy ornaments of faith, offers up the true sacrifice, even a broken and lowly spirit, with the incense of true contrition and prayer.

And thus, O Christian! is seen how by the sense of thy own misery, and by faith in Christ attending it, thou mayest attain the grace and favour of God. To conclude, the more wretched and miserable any one is in his own judgment, the more dearly he is beloved of God, and the more gracious is the regard which the Lord will at last bestow upon him.

M. J. P.
Grand Rapids, Mich.

1891—1936

Op den 13den November herdachten onze geliefde broeder en zuster

PIETER PASTOOR
en
GRIETJE PASTOOR—BOS

hunne 45 jarige echtvereeniging. Dat de Heere hun verder rijkelijk moge zegenen en dat hun levens-avond groen en frisch moge zijn om te verkondigen de weldaden des Heeren huns Gods is onze wensch en bede.

Namens de broeders en zusters
817 Dunham St., S. E., Grand Rapids, Mich.

Geen Verdere Ontwikkeling

Het schijnt wel schering en inslag te zijn, wanneer iemand eenige studie tracht te maken van een zeker onderwerp, om hem dan zoo spoedig mogelijk den pas af te snijden. Zoo ziet ge het telkens weer op kerkelijk gebied. Wij, vooral weten wel bij ervaring, hoe ongeveer een zaak verloopt en zich afspeelt. De eigen geschiedenis kunnen we nu eenmaal niet vergeten. Geheel in 't algemeen genomen, is het wel waar, dat men op Gereformeerd erf zich zoo maar niet uit het veld laat slaan. Ook dan niet als de tegenstander het verwijt doet hooren, dat de Gereformeerden eigenlijk niets anders zijn, dan conservatieve menschjes, bij wie het altijd maar bij het oude moet blijven, en die het woord progressief niet in hun woordenboek hebben, het althans zoo min mogelijk gebruiken. En zoo schijnt het ook vaak het geval te zijn. Zelfs Dr. Kuyper Sr., klaagde hierover in zijn voorwoord op de Gemeene Gratie op deze wijze: "Van dogmatische ontwikkeling is na 1650 noch in Zwitserland, noch in de Nederlanden, noch in Schotland sprake meer. Niet één oorspronkelijk talent is op leerstellig gebied na de eerste bloeiperiode meer opgestaan"; én: "De eens zoo frische stroom van het Gereformeerde denken op godgeleerd gebied verzandt". En zoo schijnt het dan ook inderdaad het geval te zijn. Wie als Gereformeerd mensch meeleeft zal mij toestemmen, dat over vele en velerlei onderwerpen geschreven wordt, doch, dat bij nader onderzoek, het telkens weer blijkt, dat er niet veel meer gedaan wordt, dan het oude stroo maar weer wat overdorschen. Ge gevoelt het aan den toon en behandeling der stof, dat men angstvallig schrift en zooveel mogelijk tracht alle schijn van zelfstandige studie van zich te houden, en dat, door zich krampachtig vast te houden aan hetgeen door anderen, groote mannen, is gezegd en geschreven. Het mocht toch eens gebeuren, dat we de dingen eens anders zouden zien en daarom ook eens anders zouden zeggen, dan voorheen het geval was. Tot dien einde heeft men dan al vast maar onder iederen elboog een werk van een ander en zoo leeft en werkt en beweegt men zich dan in het nauwe corset van de traditie. Een nijpend en gedwongen leven en werk. En aldus staande met de beide voeten op het verleden, de goede oude tijd, komt men natuurlijker wijze nooit verder. Het zou der moeite loonen als men minder schreef en meer zich toelegde op ernstig onderzoek van wat uit de "oude doos" alzoo te verbeteren viel.

Wel te verstaan, dat men dit zal tegenspreken, wanneer ge deze dingen zegt of neerschrijft. Men is waarlijk niet verlegen om u te laten weten dat, ten eerste, men zich bewust is van het Reformatorisch beginsel, waardoor de waarheid Gods, zoo kennelijk werd ontwikkeld, ten tweede, oreert men daarna over het over-

vloedige werk Gods, en dat, vooral en bovenal, met het oog op de Calvinistische Kerken. Doch ook daar blijft het nog niet bij. De strijd van het heden in de hedendaagsche kerken krijgen ook een beurt en worden meer van nabij bezien en men prijst zelfs het heldhaftige en manmoedige, waarop de beginselen der Reformatie worden verdedigd — ziende in zulke bewegingen een zekere geestelijke opleving — om dan te eindigen met de schoone leuze: Kerken, vooral de Gereformeerden, moeten altijd weer reformeeren, want geen kerk kan waarlijk Gereformeerd zijn, *tenzij* zij dit telkens weer doet enz. enz.

Nog eens weer, deze dingen spreekt men zoo maar klakkeloos uit en moeten dan den indruk nalaten, dat men aldus en niet anders het in eigen kerk en kerkverband wil en doet.

Doch is dit alles wel waar?

Wie een weinig kennis heeft genomen van de vroegere en latere geschiedenis, alswel de hedendaagsche een weinig van nabij beziet, die zal als Gereformeerde, toch wel eens zijn oogen uitwrijven, wanneer hij zulke dingen beluistert of leest. Feit is eenvoudig, dat de mannen van de leuze, meestal niet te vinden zijn, dààr waar Reformatorisch het werk in Christus Kerk ter hand werd genomen en ook voortgang maakt. Och die leuzen!

Meestal behooren dat soort mannen tot de klas, die, wanneer er wordt gesproken en geschreven over het oude, en het oude den toets van het Woord en de Belijdenis niet kan doorstaan, er het eerste bij zijn, alle ontwikkeling den kop in te drukken, ook dan als anderen trachten de Kerke Gods te houden en te leiden in het rechte spoor. Of nog erger, die zulke mannen tracht onschadelijk te maken of kerkelijk te vermoorden. Met een leuze? Jawel, de leuze "het profijt der Kerken eischt het". Het heet dan, dat er onrust in de Kerken is en dat het weer tot rust (roest) moet komen. Als voorheen, ongeveer 1900 jaren verleden. De eigenlijke oproermakers in de Kerken zijn altijd weer zij, die, bij de minste ritseling van leven, van ernstige en doorwrochte studie, er als de kippen bij zijn, om, in het openbaar of verborgen, dat alles zooveel mogelijk tegen te gaan. Ge hebt nu eenmaal van die mannen, leiders in de Kerken van Gereformeerde afkomst. die zoo ongeveer alle menschen, liefhebben, behalve dan de Gereformeerde menschen. En zooals het met hun liefde staat voor de Gereformeerde menschen zoo staat het ook met hun liefde tot de Gereformeerde Waarheid. Zoo toch leert het de geschiedenis, nietwaar?

Laat de geschiedenis eens spreken. Het was in het jaar 1831 toen een heel eenvoudig predikant, zonder eenige naam of groote prestatie, zoo goed als een onbekende in den lande, de Gereformeerde Waarheid durfde preeken. Natuurlijk, Gods volk hoorde hem gaarne en het duurde dan ook niet lang, of men wist door het gansche land, dat deze Gereformeerde prediker, die men eerst "een mensch van gezond verstand" achte, nu aan het hoofd zag staan van menschen, die "ieder onderwijs versmadende, wat kennis in den godsdienst betreft, door hun stalvee schier overtroffen werden." Dit laatste geschiedde in 1833 en was gericht aan het adres van den bekenden vader der Afscheiding Ds. H. De Cock. En omdat hij Gereformeerd preekte, schreef een naburige leeraar, ook een "Gereformeerde", een werkje, waarin hij Ds. De Cock schildere als behoorende tot de "meest onkundige menschen, die men moet doodzwijgen en die wel zullen uitsterven of anders het onderling oneens worden." Deze taal is u, geachte lezer, zeker niet geheel en al onbekend . Het is alleen maar jammer, dat zulke vromen menschen meestal niet spoedig vervuld worden en zulke mannen nog wat blijven leven. En wat was nu toch eigenlijk de diepste oorzaak van dit alles? Eenvoudig dit, dat deze dienstknecht des Heeren de Gereformeerde en Schriftuurlijke leer, ten aanzien van 's menschen doodstaat van nature durfde handhaven en preeken, zoowel als er openlijk voor uitkomen, dat de Sacramenten dienden rein gehouden te worden en de kerkelijke discipline gehandhaafd. We weten De Cock heeft slechts dienstbaar kunnen zijn om Gods kerk terug te roepen tot het Woord en het Getuigenis; van verdere ontwikkeling is dan ook niet veel gekomen. En ge weet ook hoeveel stof daarom werd opgeworpen, alswel, dat hij tenslotte zich met anderen gedrongen zag om tot afscheiding over te gaan. Dat is in het kort de wijze waarop de Afscheiding tot stand kwam.

Later krijgt ge dan weliswaar, geen verdere ontwikkeling, doch het groote beginsel, om altijd weer eigen kerk te reformeeren werd oorzaak, dat men onge zocht en niet zoo bedoeld, de kerk moest verlaten, die tenslotte in deformatie zal ten ondergaan. Natuurlijk, daar wilden de brave-Hendrikpredikers niet aan, doch zoo is altijd weer de geschiedenis.

En terloops zij opgemerkt, dat het alzoo de mannen van de Doleantie verging. Wie tracht zijn kerk gedurig te Reformeeren, zal het ervaren, dat het einde weer wordt, afscheiding of uitzetting. De Kerk laat zich nooit anders zuiveren en gaat in dien zin altijd weer op in hetgeen, wat ze juist *niet* belijdt, of belijden kan. Want één van beiden, of men zakt weer af, of men ontwikkelt de Waarheid verder. Een derde is er nu eenmaal niet. Het is dan ook geen wonder, dat ge, aldus de zaak beziende, telkens weer de geschiedenis herhaald ziet worden. De mannen van de "leuze", of het "och en ach" gaan niet mee, als het op kiezen of deelen aan komt.

We meenen ook in onze geschiedenis meer dan overvloedig bewijs te bezitten, voor wat we boven schreven. Zonder het te bedoelen zagen ook onze leiders zich in den strijd gewikkeld, waarvoor, uit Gereformeerd oog-

punt geen enkele reden bestond. Wie met onze kerken naar hun oorsprong bekend is, weet hoe de ontwikkeling der geschiedenis, waarin onze voorgangeren werden ingewikkeld, van hun zijde altijd bedoelde, om de kerken tot bezinning te brengen. De toestand was eenvoudig deze geworden, dat men wel ziende blind moest zijn, als men den snellen afloop der wateren niet bemerkte. En dit zelfs nu te ontkennen ware nog grooter dwaasheid. Zelfs de mannen, die eerst mede bezorgd waren, en die daarom deze toestanden onderling bespraken (en later zelfs "The Witness" mede oprichten met de onzen, zullen het zeker niet aandurven, om het tegen te spreken, dat de toestand eer erger dan beter is geworden. Dat er vervolgens, zelfs in hetgeen men als beginsel officieel in 1924 heeft aanvaard niemand ooit eenige studie heeft gemaakt, waardoor het Gereformeerde denken werd bevorderd. Er is in geen enkel opzicht ook maar iets ontwikkeld in die lijn.

Wat hebben daarentegen de voorgangers van de Kerken waartoe wij behooren gedaan? Ons antwoord is, dat zij op den weg der Reformatoren terug zijn gegaan tot op den wortel van het bestaande kwaad. Zij zijn naar het ongevraagd getuigenis der Kerken welke hen hebben uitgeworpen, fundamenteel Gereformeerd. Dit moeten we er wel even bij zeggen, omdat het wel haast niet anders kan, dat iemand dan alleen iets kan ontwikkelen als hij Gereformeerd blijft. En in de tweede plaats, dorsten zij het aan, om zelfstandige studie te maken, nadat zij zich eerst hadden verzekerd in accoord te zijn met de Gereformeerde Belijdenis. Daarom dienen we wel voor de aandacht te houden, dat het er in die dagen niet om ging, of zij wel zuiver zijn, of dat zij een zeker soort van Anabaptisme voorstonden en leerden. Och, die dwaasheid en leugen verkondigt men niet meer. Dat was slechts de taktiek van de mannen der leuze. We zijn door de periode van de "sweeping statements" heen en er heelhuidsch door en afgekomen. Welnu, de hoofdoorzaak, zoo bleek maar al te duidelijk, was, dat in de Kerken het vergif van Pelagianisme en Arminianisme, in verschillende graden, was doorgedrongen en men *dit zonder blikken of bloozen toekomstige predikanten onderwees.* Daar ligt de oorzaak van al het kwaad. Hierbij kwam, dat de leer der Gemeene Gratie, gelijk deze was ontwikkeld door wijlen Dr. A. Kuyper Sr., ook door hen van meer nabij werd bezien en ernstig onderzocht (en dat in tegenstelling met de vele, die later over de beide predikanten een oordeel zouden vellen), met het bekende gevolg, dat deze geheele Gemeene Gratie theorie, *als in strijd zijnde met het Gereformeerde denken aan de kaak werd gesteld.* En toen is men deze dingen gaan bespreken en ook van de andere zijde gaan bestudeeren? Welneen, zelf niet klaar zijnde, wilde men hen, die ijverig studie hadden gemaakt van deze dingen, het liefst maar het zwijgen opleggen. Het duurde niet lang of men begon met de leuze te schermen, dat waar er onrust was in de kerken, het profijt dier kerken eischte om tot actie over te gaan.

Vraagt ge, wie toch wel de onruststokers waren, dan zou men nu toch niet meer durven beweren, dat het de predikanten waren, die bij den gewonen ambtelijken arbeid, nog tijd vonden om zich specaal toe te leggen op die studie, waardoor ook de Kerken verrijkt zouden worden? En dat men in de Kerken zelf geen studie had gemaakt, kwam niet omdat men het met Kuyper zoo hartroerend eens was, eer is het tegen deel waar, dat men, onder de leidende mannen, niets van Kuyper moest hebben. De Kerken alhier waren toen niet en zijn ook nu nog niet 'Kuyperiaansch' van kleur. Men wilde in Amerika Kuyper niet. Daarom was hij slechts een bekende terwille van zijn naam, doch zijn werken bleven gesloten boeken. Groote woorden, zoo zegt de tegenstander? Welnu, feit is, dat twee der Hoogleeraren aan de Theologische School te Grand Rapids verbonden, een groot gedeelte van hun leven hebben versleten met Kuyper tegen te staan. Het waren dan ook niet de baardelooze jongelingen, doch de ouderen en vooraanstaanden, die niets van 'Bram' moesten hebben en van hem maakten zij alhier 'de Kop van Jut'.

Tot verder bewijs moge nog strekken, dat op de 1924 Synode alhier, een der tegenwoordige hoogleeraren het onomwonden uitsprak, "dat op de vloer der Synode de Theologie van Dr. Kuyper worstelde met die van Prof. Ten Hoor". En dat is nu nog maar twaalf jaar geleden.

Wie zich slechts de moeite wil getroosten om Kuypers werk te bestudeeren en het te vergelijken met de studie, die de beide predikanten daarvan hebben gemaakt, zal het bij het licht der Schrift niet moeilijk vallen te zien waar men juist is.

Hierbij komt nog dat wat Kuyper niet wilde, toch geschied is. Men heeft zonder omwegen *zijn werk* aanvaard, in plaats van dit leerstuk scherp te formuleeren, gelijk hij het wilde. Daarmede kwam men dan ook voor de moeilijkheid van zelfstandige studie weg en ging men er zoo gemakkelijk toe over, om anderen te verketteren. En aldus handelend maakte men zich aan ketterjacht schuldig, zich geen rekenschap gevend van de gevolgen, dat men aldus alle "incentive" doodde, om in die richting ook maar eenige arbeid te verrichten. Een van de gevolgen is, dat men in de toekomst maar de ouden er op naziet en dan met een handgebaar het den volke verkondigt, dat deze dingen hebben onder ons volkomen zekerheid gekregen. We houden ze voor vast en bondig. Dat geeft dan ook nog de schijn als of er heel wat werk aan verricht is, terwijl een ander heeft geschreven en gedacht.

De vrucht van dit alles is, dat het naar twee zijden heen zich uitwerkt. Allereerst, toezien dat ge u zoo weinig mogelijk laat hooren, en wie dan toch ver-

der wil, zoo spoedig mogelijk onschadelijk worde gemaakt. Van ontwikkeling kan er dan ook geensprake meer zijn. Men komt nooit verder dan het te betreuren, dat het er zoo slecht bijstaat en men laat het ver volgens blauw blauw.

Het is daarom mede, dat we met belangstelling wachten op dat men in het oude Vaderland zal doen, vooral met het oog op de gemeene gratie.

Gelijk alreeds bekend is, werkt men zich aan de overzijde meer en meer los van de traditie. Er komt hoe langer hoe meer een geest tot openbaring, die niet langer in het gelid wil loopen, zoo gewoon weg op het comaande af. De tijd kwam, dat de werken der groote mannen (Kuyper en Bavinck) eens onderworpen zullen worden (of werden) aan het mes der critiek. Vandaar de zoogenaamde onrust en in verband daarmee de besluiten der laatst gehouden Synode te Amsterdam. We merkten alreeds eerder op, dat, wanneer het zoo "rustig" is in de kerken er meestal ook wel iets aan het "roesten" is. Dat men zich dan ook niet late afschrikken, ook dan niet al geldt het de werken van groote mannen, die wellicht veel (te veel) geschreven hebben en zie die werken ernstig na; indien noodig herzie men, zonder zich veel te laten gelegen liggen aan de publieke opinie. Want wie meent, dat een enkele leider langer invloed uitoefent dan een menschenleeftijd, die houdt zeker geen rekening met de geschiedenis, dat is met de werkelijkheid.

Het schijnt ons anders wel wat eigenaardig toe, dat zoolang niemand zich bezondigt aan de Belijdenis, er wel grond voor bestaat, om als breedste vergadering der Kerken commissies te benoemen, die wat meeningsverschillen zal behandelen. Tweeërlei kan hier door geschieden, eerstens, dat men aldus over het hoofd van het volk heen dingen uitspreekt, die door het volk nog niet verwerkt zijn; en, ten tweede, dat ge onvermijdelijk de toestand zult zien verergeren, doordat men de meest natuurlijke, vrije ontwikkeling in den weg gaat staan. Alleen aan wat in de Kerken volkomen zekerheid heeft verkregen, op grond der Schrift en der Belijdenis mag niet worden getornd, in alle andere zaken handele men steeds met volkomen vrijheid, daarbij steeds bedenkende, dat men ook de groote mannen niet belemmere.

En niemand sta dan verdere ontwikkeling in den weg.

W. V.

My Father! what am I, that all
Thy mercies sweet like sunlight fall
So constant o'er my way?
That Thy great love should shelter me,
And guide my steps so tenderly
Through every changing day?

Contribution

The Rev. H. Hoeksema.
Editor, Standard Bearer.

Dear Sir and Brother:—

Comprehending that, as a minister of the Gospel you as well as your brethren, pastors of the P. C. R. Churches are deeply interested in Christian Education; the undersigned deemed it proper to bring a few things to your attention.

If you publish my remarks in our esteemed STANDARD BEARER, I hope that you, as Editor, add a few words to my remarks.

Reading in THE EDUCATIONAL CONVENTION PAPERS of 1936, the report of the proceedings of the Christian School Union Meeting, held at Pella, Iowa, in the latter part of August, I noticed that a part of said proceedings were not published.

The reasons why a part of the proceeding failed to be reported is beyond me for explanation.

In a report of the Secretary, Page 89, the esteemed brother hints that other Christians, not of Christian Reformed persuasion, are supporters of the Christian Schools.

This needs clarification.

When this Union School Meeting was held, the undersigned attended, being delegated from the 108th Street School of Roseland, Illinois.

Having noticed that for a period of 10 years the Union Officers deliberately ignored a certain group of churches, and, knowing that our local school-society consisted of fair-minded men, I felt myself duty bound to protest in said Union Meeting against the unbrotherly actions of the Union consisting of SCHOOL SOCIETIES which have no, or should have no interest in church quarrels.

It was understood that I referred to the group of churches passing under the name of Protestant Christian Reformed. I proved beyond dispute that this group with its ministers inclusive, were as much in favor of Christian Education as the Christian Reformed group with their pastors, a fact well known by the Union as well as by the different societies.

Speaking of these things, I dwelt for a moment upon the fact that it could not be possible, that, if we ignore one another; God could bless our schools.

Now, Rev. Paul De Koekoek from Otley, Iowa, having felt the force of my argument agreed with me and advised that the Union should recognize these brethren by changing the wording of the report of the secretary as read there by the Secretary.

Thinking I was dealing with honorable Christian gentlemen, imagine now my surprise when I find that

not a word of the entire transaction is reported in the under the heading: WHITHER BOUND.

If the secretary, Mr. Mark Fakkema is at fault, or some other head of the UNION SCHOOL for CHRISTIAN education, is not for me to say, but this is SURE, that what Mr. Fakkema says on page 97, where he states that: "What particularly undermines report of the secretary published upon the pages 88-98 the cause (Christian Education) is not FINANCIAL depression, but a SPIRITUAL depression."

And so it is, and the CAUSE is to be found in the SCHOOL UNION itself.

Your Lamenting Brother,
J. H. Hoekstra.

Het Leven Der Gestorvenen

In II Cor. 5:14 lezen we het wondere getuigenis, dat als de liefde van Christus ons dringt, we oordeelen, dat wanneer één voor allen gestorven is, ze dan allen gestorven zijn. En in Coll. 3:3 wordt het eenvoudig als een feit geconstateerd, dat de gemeente gestorven is. Daar toch staat: "Want gij zijt gestorven!" Ook is er geen twijfel aan of wel de gemeente van Christus bedoeld is, want in het onmiddelijke verband is het overduidelijk, dat het gaat over dezelfde menschen waarvan gezegd wordt: "Indien gij dan met Christus opgewekt zijt."

Deze uitdrukkingen mogen niet verward met het gedurig getuigen der Heilige Schrift, dat het menschdom dood is in zonden en misdaden. Want dat is een geheel ander dood-zijn dan het gestorven zijn der gemeente. Het gestorven zijn der gemeente en het doodzijn in zonde en misdaden staan juist lijnrecht tegen elkander over. Het eerste is een vreeselijke vloek en het tweede is een zegen.

De beteekenis van het gestorven zijn kan gemakkelijk verklaard uit het onmiddelijke verband. Allereerst zien we dat het gestorven zijn van de gemeente te doen heeft met de aarde en de aardsche dingen. De uitdrukking of verklaring, dat de gemeente dood is, gestorven is, is een reden die Paulus aangeeft voor zijn vermaning om niet de dingen van de aarde te zoeken, noch ook de bedenken. Het redebeleid is: Bedenkt niet de dingen die op de aarde zijn *want gij zijt dood aan die dingen.* In de tweede plaats, merken we het ook uit de positieve zijde der vermaning. Paulus wijst de gemeente er op, dat haar leven nu in den hemel is en dat ze daarom de hemelsche dingen bedenken. Ge zijt levend den hemel en moet de hemelsche dingen bedenken, zoo zegt hij. Daarom moet ge de aardsche niet bedenken, want ge zijt dood aan de aarde. De aarde is uw leven niet.

Daar komt nog bij, dat het gestorven zijn aan de aarde een proces blijkt, dat steeds voorgaat of voort dient te gaan hier beneden. Ge zijt gestorven aan de aarde en de aardsche dingen en daarom moet ge voort gaan te sterven. Daarom vervolgt Paulus in het vijfde vers: "Doodt *dan* uwe leden die op de aarde zijn"; en dan volgt een opsomming van die leden, namelijk: hoererij, onreinheid, schandelijke beweging, enz.

In de derde plaats blijkt het uit het 7de vers, waar staat dat we eertijds in die dingen leefden. Altemaal bewijs van de stelling, dat het doodzijn slaat op het zondige bestaan op aarde. Ten overstaan van dat zondige bestaan op aarde zijn we dood.

Ook vinden we bewijs in het meer verwijderde verband van dezen brief. Zoo wilden we U wijzen op vers 20 van het voorgaande hoofdstuk. Daar staat: "Indien ge dan met Christus de eerste beginselen der wereld zijt afgestorven. . . ." Zie ook vers 11 en 12. Ook in het eerste hoofdstuk van Collossenzen en dan wel de verzen 20-22. En daar wordt het dood-zijn der gemeente verbonden aan den dood van Christus.

Verder geeft Gods Woord een verklaring van dit gestorven zijn der gemeente in plaatsen zooals Rom. 6:2. Daar wordt het dood-zijn der gemeente verklaard te zijn een dood-zijn ten overstaan van de zonde. Ook Rom. 7, het eerste gedeelte, verklaart het sterven der gemeente te zijn een sterven aan de zonde. En dan wel een sterven aan de wet. Niet natuurlijk alsof de wet geen beteekenis meer voor ons heeft, doch een sterven aan de wet als de vloekende en verdoemende wet, die steeds het lichaam der zonde vervloekt. Eertijds leefden we de zonde in het lichaam des vleesches, het lichaam van Adam. Doch doordat Jesus dat lichaam der zonde en des vleesches stierf aan het kruis zijn wij, gestorven zijnde met Hem en begraven zijnde met Hem door den doop in Zijn dood, ook gestorven aan dat lichaam der zonde en daarom kwamen we onder de vloekende wet weg. Nu zijn we der wet gedood door het lichaam van Christus. En rechtelijk en organisch-geestelijk, opgestaan zijnde met Hem werden we nu eens anderen, namelijk den opgestanen Christus. Doch Hij is in de hemelen en daarom is ons leven uit den dood nu hemelsch, geestelijk, glorieus, eeuwig. Die gelooft in den Christus heeft het eeuwige leven.

Zoo zijt ge gestorven, geliefden.

Doch, gelijk we hierboven neerpenden, het is een proces.

Ge zijt wel dood, doch ge moet nog meer dood worden.

Ge zijt wel gestorven aan de zondige wereld en het zondige wereldleven, doch ge moet nog meer sterven. Ge zijt wel de wereld gekruisigd, doch ge moet nog veel meer der wereld en der beginselen der eerste wereld gekruist worden.

De vermaning is dan ook: Juist omdat ge dood zijt moet ge uwe aardsche en zondige leden op aarde dooden.

Hoe zit dat?

Het antwoord is, dat de sterving der gemeente nog maar in beginsel is. En dit meent niet, dat ge slechts een weinigje dood zijt. Het is niet zoo op te vatten, dat ge slechts een beetje dood zijt in uw bestaan. Neen dat beginsel trekt door heel uw aardsche leven met lichaam en ziel. Overal, op de geheele linie van het leven werkt die sterving met Christus. Al uw denken, lieven en loven, al Uw begeeren en willen, uw geheele hart is dood. Doch beginsel wil zeggen, dat het nog niet geheel en al voltooid is. Doch van harte zijt ge dood aan de zonde.

Dat zegt onnoemelijk veel.

Dood te zijn aan de zondige aarde meent in de eerste plaats, dat ge niet langer een willooze slaaf zijt aan de zonde. Zoo was het eertijds. Eertijds leefdet ge de zonde. Dat wil zeggen, dat ge uw leven vondt in de zonde. De zonde was uw levenselement. Zonder de zonde waart ge niet, zoogenaamd, gelukkig. Ge kondt niet slapen als ge geen kwaad gedaan had. Ge zeidet: Komt herwaarts, ik zal wijn halen, en wij zullen sterken drank zuipen; en de dag van morgen zal zijn als deze, ja grooter, veel treffelijker! Jes. 56:12. Dat was Uw en mijn leven eertijds toen we de zonde leefden. Het was een opstapelen van zonde met schik, met genot, met opzet. We beminden ons zondige leven.

Doch zóó sterk is het beginsel van het dood-zijn aan de zonde, dat waarvan ge eerst genoot, ge nu een afschuw hebt. Nu haat ge diezelfde zonde. Nu is het U een monster van afgrijzen. Nu keert ge U van de zonde. Denkt aan Job: wijkende van het kwaad. Dat maakte hem een oprecht mensch, lieflijk in Gods oog.

Tweedens, beteekent het dood-zijn dat wij nu de zonde tegenwerken. Over de geheele linie van het leven op aarde binden we den strijd aan tegen dat vreeselijke monster en hebben we ook de overwinning. Door de kracht des Heiligen Geestes, gesterkt ten strijde door het Woord Gods, bevechten we de zonde en dooden we onze leden die op de aarde zijn. En dat is heerlijk. Zulk leven is waarlijk leven.

Want we hebben leven ontvangen. We zijn wel dood aan de zonde doch we leven der gerechtigheid. En dat komt door Christus.

Toen Hij stierf aan het kruis, stierf de zondemacht als 't ware. Die is absoluut gekrenkt. Hij heeft de gevangenis gevankelijk gevoerd. Voor de kinderen, die van eeuwigheid bij God gekend waren. Hij verslond den dood, waaronder wij gevangen waren, ter overwinning.

En dit is het schoone van het eeuwig Evangelie, dat de dood Jezus niet kon houden. Hij verrees uit den dood. En ontving van den Vader het eeuwig leven. Gezeten aan de rechterhand des Vaders ontving Hij den Heiligen Geest en als het Hoofd der gemeente stortte Hij dien Geest uit.

En Hij is eersteling aller creaturen. De eersteling, het eerste Beginsel van een geheel nieuwe aarde en hemel. En het leven van die nieuwe wereld gaf Hij aan Zijn gemeente.

Doch dat leven is ook verborgen. Col. 3:3 zegt ons, dat ons leven met Christus verborgen is in God.

Wat zou dat beteekenen?

Dat beteekent, dat dit eeuwige leven, dit glorieuze, geestelijke, heerlijke leven eerst pas in den dag van Christus ten volle aan het licht zal komen. O, zeker, Hij riep het luide uit ten tijde van Zijn omwandeling op aarde: Ik ben het Licht der wereld! Doch de wereld heeft het niet begrepen. Ze zagen het toch niet. Ze knepen ook de oogen toe en wierpen Hem ter stede uit en kruisigden Hem. Ook is het waar, dat wij schijnende lichten zijn in de stikdonkere wereld, doch ook van ons is het waar, dat men ons niet erkent doch ook herkent. God verbergt het leven voor de verworpenen. Matth. 11:25. Ons leven is verborgen met Christus in God. En al is het waar, dat *wij* Jezus zien met eere en heerlijkheid gekroond, toch is het ook verborgen. Ge kunt praten als Brugman tegen de wereld over het leven der eeuwigheid, doch ze zien het niet. Het is dan ook niet geopenbaard.

Het leven is er wel, schoon verborgen voor de wereld. Het leven is in ons hart en den wandel. Het leven is ook wel in Christus aan de rechterhand Gods; het leven is ook aanvankelijk in dezaligden in den hemel. Maar al is dit ook nog zoo waar, het kan desniettemin gezegd worden dat het alles nog verborgen is.

Dat zit zoo. Dat leven van Christus en dat leven Zijner gemeente wacht nog op de volle ontplooiing er van in den dag van Christus. En dat zal heerlijk zijn. Onuitsprekelijk heerlijk. Dan zal de gansche wereld vervuld zijn van de kennisse Gods. Dan zal bosch en beemd en weide zingen van Gods goedertierenheden. Dan zullen de beer en de os samen weiden en het zoogkind zal zich vermaken in het hol van den adder. Dan zullen de Engelen Gods juichen zooals ze nu nimmer juichen, dan zullen de kinderen Gods jubelen als zij hun wensch verkrijgen. Hun blijdschap zal dan onbepaald, door 't licht dat van Zijn aanzicht straalt, ten hoogsten toppunt stijgen. Nu zit alles van dat heerlijke nog in den boezem Gods. Christus en Zijn gemeente zitten, wat de volle heerlijkheid aangaat, nog in den boezem Gods. God ziet het, niemand anders. God ziet het, want 't is Zijn Raad om U, kinderkens, het Koninkrijk te geven. Maar 't wacht voorts op de voleinding der eeuwen.

Wat ge nu er van hebt is de voorsmaak, het eerste beginsel. Jezus Zelf is de Eersteling. En gij allen zijt de eerstelingen van den oogst die eigenlijk nog wacht. Verborgen met Christus in God.

Is het dan wonder dat de gemeente van Christus zingt, ter eener zijde, "Maar 't blij vooruitzicht dat mij streelt!" En ter anderer zijde, zucht: "Ja, Heere Jezus, Kom haastelijk!"

Het is, dat toch spoedelijk het verborgen leven der gemeente en den Christus, mitsgaders de jubelende wereld uit den boezem Gods, dat is, uit Zijn Raad te voorschijn trede.

Opdat God zij alles en in allen.

Dan zullen ze eerst vroolijk beginnen te zijn.

Daarboven bij God.

"Hoe lange, Heere!"

G. V.

Moses' Final Prayer

The great sin that the people of Israel has committed is pardoned, and thus the nation will live and enter with the Lord into His rest. This the Lord now definitely declared. It is the plain implication of His proclamation of His name, made when He passed before Moses. He is the Lord God, merciful and gracious, longsuffering and abundant in goodness and truth. He will keep mercy for thousands, forgiving iniquity and transgression and sin, but will by no means clear the guilty. He will then assuredly take, as ever, His ill-deserving people to His heart, but in and through the cross. He will keep covenant trust to the end of time and forever with those deserving in Christ, the children of the promise. But all are not Israel which are of Israel; there are those who hate Him because He shows them no mercy. These He hardens in His sovereign wrath, and visits upon them in their generations their iniquity. Thus He will shew mercy on whom He will shew mercy, and harden whom He will. Such will be the doing in the face of which all His virtues or perfections will be seen.

Thus the prayer of Moses is heard and so it again appears that the effectual fervent prayer of a righteous man availeth much.

Hearing the proclamation of the Lord and beholding the lingering splendor of the radiance of His perfections, Moses makes haste and bows himself to the earth and worships. And so solicitous is he for the well-being of the nation, that, assured now that the great sin has been forgiven and that Jehovah will forgive iniquities, He once more prays, "If now I have found grace in Thy sight, O Lord, let my Lord, I pray thee, go among us; for it is a stiffnecked people; and pardon our iniquity and our sin, and take us as thine inheritance." With this petition he concludes his mediation.

This final prayer of Moses calls for some explanation. The stubborness, the perverseness, of the people he brings forward as the reason why the Lord should go among them. Previous to this, the Lord had said, "For I will not go up in the midst of thee; for thou art a stiffnecked people: lest I consume thee in the way." What the Lord said in effect is that, 'because thou art a stiffnecked people, I will withdraw my presence from thy midst.' What Moses now prays is in substance, 'Because it is a stiffnecked people, let my Lord go among us.' In the communication of the Lord, the obstinacy of the people forms the reason why He will not go up in their midst; while in Moses' prayer this stubborness of the people appears as constituting the reason why the Lord should go with them.

These apparently contrary sentiments can easily be harmonized. Let us first have regard to the communication of the Lord. It raises this question: If God is omnipresent, if heaven and earth do not contain Him, so that His being fulfills even the infinite regions surrounding the space of our universe, how can He say of Himself that He will not go up in the midst of His people, and later that His presence will go with His servant Moses. This manner of speech implies that the Omnipresent One shuts Himself up within the confines of space and fixes Himself down, so to say, to a certain place. And this place was, is, and ever will be, in the midst of His people. But, in the words of the king, will God indeed dwell on earth? Behold, the heaven and heaven of heavens cannot contain Him; how much less this house. . . .

There is no conflict here. What is bound to a place is not certainly His infinite being, but the revelation of the infinite perfections of His being through a creatural agent. In the dispensation of the promise, this agent was the pillar of cloud and the pillar of fire; the Angel of the Lord—in conjunction with the law and the tabernacle and later the temple in which the Angel of the Lord reposed between the cherubim of the ark of the covenant that stood in the holy place. This agent is now Christ and the church in which He dwells. *He* is now the Face of God as He is the incarnate Word, the radiance of the Father's glory and the express immage of His likeness, the seat and channel of divine grace and power, in whom dwelleth bodily all fullness. And He too, as the Face of God, fixes Himself down to a certain place, and this place is the Jerusalem above, the tabernacle of God not made with hands, the true church in which He dwells by His Spirit and grace and that therefore is being seen

as the face of Him—the Christ—Who is the Face of God.

During the period of Israel's wanderings in the desert, this holy place was the region where the tabernacle was pitched and the locality surrounding it—that district where the host of the Lord (the people of Israel) would be encamped. In this region the glory of the Lord was seen,—in the face of the Pillar of Cloud that reposed on the cover of the ark of the covenant in the Holy place. And the temple of the Lord was this same tabernacle and later on the structure built by Solomon. Yet this tabernacle (temple) was but a shadow, the body of which is Christ and that spiritual house—His Church—of which He is the corner-stone and in which He dwells by His spirit.

Because the Omnipresent and invisible Triune Jehovah gave and has given Himself a Face, and associated His Face with a certain place, His people can and do approach Him, enter His presence and appear before His Face. And the place where they then stand is holy ground.

Whereas the land of Canaan was holy ground, it being the region with which the Triune Jehovah associated His Face, the people of Israel were always walking before His face. And the verb *walking* is here being used as the signification of the entire complex of doings —also the sinful doings—of the nation. Hence, the nation could not sin, prostrate itself before the images of strange gods, than in His presence, before His very face. Its other gods it of necessity had before Him. This the Lord in the first commandment also gave His people to understand. Should they turn to other gods, set up the images of these gods in His land, they would have these deities before Him, in His Presence, before His very Face.

So then, for the above-cited reason, Israel could not otherwise sin than before that Face of His in which *all His goodness*—His mercy, grace, longsuffering, goodness, truth and holiness—was seen. Their idolatry therefore was in the supreme sense, spiritual whoredom and necessarily sprang from a conscious and fierce resentment to the glories of God of which that Face (to be connected of course, with the law and with the entire program of redemption that turned upon the people of Israel) was the radiance.

And so it is today. The entire conversation (walk of life) of the sons of the covenant of this present dispensation of the Gospel, is ever before God's Face or Christ. As Israel of old, so the apostate modern Christendom of today, it has its strange gods before His Face. For in the words of the sacred writer, "ye (the church including the carnal seed) are come unto Mount Sion and unto the city of the living God, the heavenly Jerusalem, and to an innumerable company of angels, to the general assembly and church of the firstborn, which are written in heaven, and to God the Judge of all, and to the spirits of just men made perfect, *and to Jesus the Mediator of the new covenant*, and to the blood of sprinkling. . . ." The apostacy of the carnal seed is still the other side of an act consisting in its refusing God's Face, that is, His Christ and the true church (on earth) in which He by His Spirit dwells. And this seed will no more escape than they who refused Him that spake on earth from the summit of the mount from out of the Pillar of Cloud, His Face.

In the light of the above observation, the action of the Lord consisting in His withdrawing Himself from His people, when they sinned, can be understood. What departed was the Pillar of Cloud, His Face, the radiance of His mercy and truth and the seat of their operations. The refusal of His Face to again dwell in their midst would have spelled their eternal doom. However, viewing the above-mentioned act of the Lord from our vantage point, we clearly see that it was a gesture of mercy (regarding those "who sought the Lord") that, as applied to the hearts of His true children, worked in them repentance.

The removal of the Face or Presence of the Lord from the midst of the encampment of the people of Israel is a happening that may and does occur time and again in this present dispensation. It occurs as often as Christ takes away His Spirit from an apostate church or group of churches. Such a loss of the Spirit the church of Ephesus was to undergo, except it repented. This church had fallen from its first love. Except it repented, Christ would come to it quickly and remove its candlestick out of His place.

We are now prepared to concentrate on the declaration of the Lord to the effect that He would not go up in the midst of His people, lest He consume them in the way, they being a stiffnecked people. This saying raises a question. Consider that it is the God and Father of our Lord Jesus Christ, Who is speaking here, the triune Jehovah, the Redeemer-God, Who saves His people from all their sins, the Saviour, abundant in mercy and truth, Who forgiveth iniquity through vesting His people with the innocence and positive righteousness of Christ. How can the residing of Him, the Saviour, in their midst result in their being consumed? Is He rightfully bearing such titles as Saviour and Redeemer, the gracious and Merciful One, if He destroys them in the way? Does not the very circumstance that He is their Saviour make it altogether permissable and possible and even imperative for Him to dwell among them in their very midst without consuming them? Is this not the unmistakable testimony of the institution of the sacrifice?

What is the Answer? This: although the doleful

declaration of the Lord has certainly a meaning for the Israel according to the election, it concerns the reprobated seed, they for whom Christ died not and who therefore have no share in the benefits accruing from His suffering and death. They cannot be forgiven but must reap destruction in His presence. And of the fate that overtakes them, they also make themselves continually worthy as they spurn the goodness and mercy with which He follows His people and set their affections upon devil gods.

But if as a result of His eternal and sovereign resolve to condemn them on account of their sins, He must consume them, how can He make it permissable for Himself to spare them by removing His presence out of their midst? He cannot. Through His either permanently or for a season withdrawing His Face from this carnal seed, He would merely make it possible for Himself to longer defer the final execution of their sentence, as with His Face withdrawn from before their eye and from their presence more time would be needed for the filling of the measure of iniquity. And eventually this measure was filled. Then was their sentence executed by the triune Jehovah, operating from out of the Pillar of Cloud, His Face,—thus executed by Christ Himself.

But though the Lord can dwell with the Israel according to the election without consuming them, He by removing His face outside the camp deprives for a brief season also this Israel of His presence. The reason for this is found in the circumstance that Israel first had to be made to understand that by itself it was sinful and depraved and thus unfit to dwell with Him, the holy God, in His house. He therefore so arranged His providence that the whole nation fell into the tirrible sin of worshiping the golden calf. Thereupon He immediately in connection with this great sin deprived all of them of His presence, and simultaneously threatened to destroy them. All these doings of His, it is plain, were designed to bring them to the realization that the reason of His insistence that they keep themselves at a distance from His Presence or Face (the Pillar of Cloud) was their depravity. Later, after "they who sought the Lord" repented of their sin, He returned to them. But fact is that even then and throughout the Old Testament Dispensation, He might be seen holding them at arms length. The only one who was allowed once each year to enter His immediate presence, to appear before His Face in the Most Holy place of the tabernacle (temple) was their highpriest. As was fully explained in former articles, it was through all such doings of His that He prepared His people for the coming of Christ. Viewing all these events from our vantage point, we clearly see that they were made to transpire with a view to their being used by Him, the Lord, as so many instruments for leading His people, those "who sought the Lord" deeper into the truth about God and themselves and thus to open their eyes to the necessity of a priest who should daily make atonement for their sin.

In the light of the above observations it ought to be plain that between the declaration of the Lord, "For I will not go up in the mist of thee; for thou art a stiffnecked people: lest I consume thee in the way," and Moses' prayer, "O Lord, let my Lord, I pray thee, go among us; for it is a stiffnecked people," there is not the slightest discrepancy. They whom He will consume are the reprobated Israelites for whom there is no forgiveness, they being not included in Christ. But His people He forgives. Being covered by the blood of the atoning sacrifice. they dwell in His presence and live. He forgives them. It means that by themselves they are as stiffnecked as the others. Such being their moral plight, they are in the need of Jehovah, of a Jesus, to save them from all their sins. Was it this that Moses had before his mind when he prayed, "I pray thee, go among us, for it is a stiffnecked people". It would seem so, judging from the concluding petition, "and pardon our iniquity and our sin, and take us for thine inheritance." Does not this last request plainly indicate that Moses was thinking of the Israel according to the election and that for the salvation of this Israel, by nature as stiffnecked as the others, he prayed? Or was it perhaps the consideration that without the presence of the Lord in their midst, this people, being stiffnecked, would prove altogether unmanageable, that prompted him to pray, "Go among us Lord, for it is a stiffnecked people." Whatever the consideration, the prayer can be applied to the nation as to its elect nucleus only.

As to the children of disobedience (the carnal, reprobated seed) in the nation, for these this prayer has a terrible significance. For, being the effectual, fervent prayer of a righteous man, it will be heard. The Lord will return and go among them. Unable to bear His Holy Presence, this carnal seed will be consumed in the way. How the subsequent history of the nation bears out this statement! From the very beginning of its national existence and throughout the ages that followed, Israel rose up and went a whoring after the gods of the strangers of the land and thus forsook the Lord and persevered in reviling His covenant that He had made with them concerning all His words. And the anger of God was kindled. His wrath went forth. It pursued the nation during its wanderings in the wilderness. It stalked through the land of Canaan. And destruction and misery was in its way. It consumed the godless. It crushed to earth the nation and by its billows the remnant was swept into exile. For all had sinned and come short of the glory of God. And how His wrath burned against the

sinful nation. They were made to serve their enemies that the Lord sent against them in hunger and in thirst, in nakedness and in want of all things. The enemy ate the fruit of their cattle and the fruit of their land until it was destroyed. He left not to them either corn, nor wine or oil or the increase of kine or flocks of sheep. He beseiged them in all their gates until their high and fenced walls came down. And they ate the fruit of their own body, the flesh of their sons and daughters, in the seige and the straitness wherewith their enemies distressed them. And the tender and delicate woman among them, which would not adventure to set the sole of her foot upon the ground for delicateness and tenderness, her eyes were evil toward the husband of her bosom and toward her son and toward her daughter and toward her young one that came out from between her feet, and toward her children which she bore; for she ate them for want of all things secretly in the seige and straitness, wherewith the enemy distressed them in their gates. And the Lord made their plagues wonderful and the plagues of their seed, even great plagues, and of long continuance, and sore sickness. Moreover He brought them all the diseases of the Egyptians, which they were afraid of; and they clave unto them. And every sickness and every plague, which was not written in the book of the law, them also did the Lord bring upon them, until they were destroyed. And they were left few in number, whereas they were as the stars in heaven for multitude; because they would not obey the voice of the Lord their God. And it came to pass as the Lord had rejoiced over them to do them good, and to multiply them; so the Lord rejoiced over them to destroy them, and to bring them to nought; and they were plucked from off the land whither they went to possess it. And the Lord scattered them among all people, from the one end of the earth even unto the other; and there they served other gods, which neither they nor their fathers had known, even wood and stone. And among these nations they find no ease, neither does the sole of their foot have rest: but the Lord gives them a trembling heart, and falling of eyes, and sorrow of mind, and their life hangs in doubt before them, and they fear day and night, and have none assurance of their life. . . .

How all this unutterable grief that overtook the nation betokens that the fire of divine indignation had leaped forth and swept the land. The curse begins to claim its victims even while Israel stands in the shadow of Sinai. Even here and from here on sin abounded. And as the motions of sin gained in accumalative strength, the blows of the Almighty increased in number and in violence. How was the sinful nation stricken! From the sole of the foot even unto the head there was no soundness in it; but wounds and bruises, and petrifying sores that had not been closed, neither bound up, neither molified with ointment. Isa. 1. 6.

As to the true church, the remnant according to the election, how well it understood that the nation had become the object of divine displeasure and was being consumed by a fire that went out from God's presence. And it would utter prayers such as this, "For we are consumed by thine anger, and by thy wrath are we troubled. Thou hast set our iniquities before thee, our secret sins in the light of thy countenance. For all our days are passed away in thy wrath. . . ." Ps. 90. It was as the spokesman of the remnant that Jeremiah, lamenting the misery of Jerusalem, complained, "How hath the Lord covered the daughter of Zion with a cloud in His anger, and cast down from heaven unto earth the beauty of Israel, and remembered not its footstool in the day of His anger:The Lord hath swallowed up all the habitations of Jacob and hath not pitied: He hath thrown down in His wrath the strong holds of the daughter of Judah: He hath cut off in His fierce anger all the horn's of Israel: he hath drawn back his right hand from before the enemy, and he burned against Jacob like a flaming fire, which devoureth around about. He hath bent his bow like an enemy: he stood with his right hand as an adversary, and slew all that were pleasant to the eye in the tabernacle of the daughter of Zion: he poured out his fury like fire. The Lord was an enemy: he hath swallowed up Israel, he hath swallowed up all her palaces: he hath destroyed her strongholds, and hath increased in the daughter of Judah mourning and lamentation. . . ."

What we here listen to is not an outburst of a rebellious spirit but the outpourings of a spokesman of Zion who as taught by grace understands and confesses that the woe that overtakes him and his people is the weight of divine wrath and that this weight now crushes because he and his people have sinned, transgressed the commandments of God. Hearken unto this prayer of his, "The Lord is righteous; for I have rebelled against his commandment: hear I pray you, all people, and behold my sorrow: my virgin and all my young men are gone into captivity. I called for my lovers but they deceived me: my priests and mine elders gave up the ghost in the city, while they sought their meat to relieve their souls. Behold, O Lord; for I am in distress: my bowels are troubled; mine heart is turned within me; for I have grieviously rebelled. . . . Lam. 1:18-20.

But in view of the fact that the heathen nations surrounding Israel were also steeped in idolatry and throughout the centuries pitted themselves against the Lord and His anointed (the people of Israel) how is it to be explained that while He bore the nations, He was all along enveloping His people in a cloud of His

anger and making their plagues wonderful? And the answer: Israel was His people in whose midst He dwelt, thus a people whose sinful walk of life was before His *very Face.*

Yet how great the evidence, that He is the Lord God, merciful and gracious. . . . keeping mercy for thousands, forgiving iniquity and transgression. . . "And they forsook the Lord, and served Baal," so we read in the book of Judges, "And the anger of the Lord was hot against Israel, and He delivered them into the hands of the spoilers. . . . Withersoever they went out, the hand of the Lord was against them. . . . Nevertheless the Lord raised up judges which delivered them. . . . And yet they would not hearken. . . . but they went a whoring after other gods. . . . And when the Lord raised them up judges, then the Lord was with the judge, and delivered them out of the hands of their enemies all the days of the judge: for it repented the Lord because of their groanings by reason of them that oppressed them and vexed them." So did He deal with them throughout all the ages of their repeated apostacy. And when the fulness of time was come, He sent His Son and laid upon Him "the iniquities of us all."

As to Moses' final prayer for the life of his people, that it is heard is evident from the response of the Lord "And He (the Lord) said, Behold, I make a covenant: before all the people I will do marvels, such as have not been done in all the earth, nor in any nation: and all the people among which thou art shall see the work of the Lord: for it is a terrible thing that I will do with thee." Ex. 34:10.

The marvels that the Lord will do are the series of miracles that He will still perform in realizing all His promises made to the fathers. From this statement it may again be known how a miracle is to be defined, to wit, as a doing of the Lord that has not been done in all the earth, thus as a new phenomenon. Whereas only the wonder spells the salvation of His people, the promise here made by the Lord is again that He will be gracious to them and will shew them mercy by an outstretched arm, to His glory. So will He make a covenant, that is, keep covenant trust for the thousands that love Him and keep His commandments. So does the Lord here declare that He maintains and perpetuates His covenant that was broken by His people. In agreement herewith, He has already ordered Moses to hew Him two tables of stone like unto the first and added that He would write upon them the words that were in the first tables, which Moses had broken. Moses further was ordered to be ready in the morning and come up in the mountain to Mount Sinai and present himself there to the Lord. He is again forbidden to take any man with him and to permit anyone to show himself throughout all the mount. Moses did as he was commanded. Then the Lord descended in the cloud and stood with him there and proclaimed His name.

G. M. O.

Regeling voor het Classicaal Examen

Dogmatiek Woensdag morgen van 10 uur tot 11:30, als volgt:

Theologie en Antropologie:—
Ds. G. Vos.....10—10:30

Christologie en Soteriologie:—
Ds. R. Veldman.....10:30—11:00

Ecclesiologie en Eschatologie:—
Ds. P. De Boer.....11:00—11:30

Practica:—
Ds. B. Kok.....11:30—11:45

Bijbel-kennis:—
Ds. A. Cammenga.....11:45—12:00

Kennis onzer belijdenis schriften:—
Ds. W. Verhil.....1:30—1:50

Controvers:—
Ds. C. Hanko.....1:50—2:15

Woensdag avond om 7:30 vergadert de classis met de gemeente van Fuller Ave. om te luisteren naar een predikatie van Cand. H. De Wolf over Matt. 6:33 en van Cand. M. Schippers over II Petrus 2:2, 3.

Om 9 uur vergadert de Classis weer om de preeken te beoordeelen.

Namens de Class. Comm.
D. Jonker, Sec.

ALONE WITH THEE!

Thy beauty, O my Father! All is Thine;
But there is beauty in Thyself, from whence
The beauty Thou hast made doth ever flow
In streams of never-failing affluence.

Thou art the Temple! and though I am lame,
Lame from my birth, and shall be till I die,
I enter through the Gate called beautiful,
And am alone with Thee, O Thou Most High!